SAYI: 1611
TELEFON: İDARE 23300

PAZAR
31
Ağustos 1941

SENE 5
TELGRAF: İstanbul Son Telgraf

Sahibi ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis Tarihi 1936
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54

SAYISI 5 KURUŞ

Posta Kutusu No.
ABONE: Senelik: 1400 6 Aylık: 750 3 Aylık: 400

Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Onuncu haftanın sonunda

Kış gelip muharebe de uzayıp gittikçe, Almanyanın zafer kazanamıyacağı hakikati tebarüz etmekte, fakat mağlûp olmıyacak olan İngilterenin zaferi nasıl kazanacağı meselesi karanlık kalmaktadır.

Yazan: A. Şükrü ESMER

1939 harbi, baştan aşağ bir yanlış hesaplar serisinden ibarettir. Yanlış hesap, İngilterenin Polonyaya garanti vermesile başlar. İngilizler bu garantiyi vermekle harbin önüne geçebileceklerini zannettiler Almanya da ağır bastığı takdirde verilen garantiye rağmen, İngilterenin harbe girmiyeceğini zannetti. Her iki hesap da yanlış çıktı. Almanya ve İngiltere yanlış hesap yaparken, Rusya daha büyük ve gerek kendisi gerek bütün ordusu için feci netice veren bir yanlış hesap yaptı: Almanya ile Demokrat devletlerin uzun ve yıpratıcı bir mücadeleye girişecektlerini ve kendisinin de vaziyetten istifade edeceğini zannetti. 1939 sonbahar harekâtı bir sürpriz oldu: Avrupanın sayılı askeri devletlerinden biri olan Polonya üç hafta içinde yıkıldı. 1940 senesinin ilkbaharı daha büyük bir sürpriz getirdi: Avrupa kıt'asından bir denizle ayrılmış olan Norveç, İngiltere donanmasının gözü önünde istilâ edildi. Bu hâdisenin doğurduğu heyecan devam ederken, daha büyük sürprizler geldi. Holanda ve Belçika istilâya uğradı ve nihayet sürprizlerin en büyüğü olmak üzere, güçlü Fransa yıkıldı.

Almanlar, Ağustos ve Eylûl aylarında İngiltereye karşı hücuma başladılar. Harbin sonu gelmiş gibi görünüyordu. Fakat İngiltere mukavemet etti.. Bunun üzerinedir ki Almanlar, Rusyaya karşı taarruza geçmeğe karar verdiler. Bu kararın 1940 senesi sonbaharında verildiği şimdi anlaşılmaktadır. Böyle büyük bir taarruza girişebilmek için ilk adım olarak Romanyada birleşmek lâ-

(Devamı 5 inci Sahifede)

Hint ordusu Abadan petrol mıntakasına nasıl çıktı?

Muharebe hakkında bazı tafsilât veriliyor

Londra, 31 (A.A.) — İngilizlerle Rusların İran'a girmeleri, petrol ihracını hiç bir veçhile ihlâl etmiş de-

(Devamı 5 inci Sahifede)

Sovyetlerin şiddetli mukabil taarruzları

Moskova 31 (A.A.) — Sovyet mukabil taarruzları merkez mıntakasında ve bilhassa Gomel'de birbirini takip etmekte ve Almanlar ağır zayiat vermektedirler.

Almanlar ve Macarlar Sovyet mukabil taarruzunun şiddetini itiraf etmektedirler.

Mareşal Fon Brauhiç ile Mareşal Fon Kaytel Hitlere izahat veriyorlar

Millî Şefimizin Orduya Mesajı

"Türk Ordusu vazifeye çağrılırsa, geçmiş kahramanlıklarımızı gururlandıracak surette hareket edecektir,,

Anadolu Ajansı, Millî Şef İnönünün, Zafer Bayramı münasebetiyle, orduya aşağıdaki telgrafı gönderdiğini bildirmektedir:

MAREŞAL FEVZİ ÇAKMAK
GENEL KURMAY BAŞKANI

Zafer Bayramını komutanlarımıza, subay ve erlerimize tebrik ederiz. Tarihi, vatanı uğrunda fedakârlıkla ve sayısız şan ve şerefle dolu olan ordularımız bugün de milletimizin gözbebeği asil teminatlarıdır.

Cümhuriyet hükûmetinin sulh için sarfettiği candan gayretler kâfi gelmez de Türk ordusu vazifeye

(Devamı 5 inci Sahifede)

At Yarışlarının Sekizinci Haftası

Bugünkü koşularda kuvvetli atlar var

Bahsi müşterek her haftakinden daha heyecanlı olacak

İstanbul at yarışlarının sekizinci haftası koşuları bugün saat 14. de Veliefendide yapılacaktır. Bu hafta en kuvvetli atlar beraber koşacaklarından koşuların çok heyecanlı olacağı anlaşılmaktadır. Koşuları kazanması muhtemel olan hayvanlar hakkındaki düşüncelerimiz şöyledir:

BİRİNCİ KOŞU:

Üç yaşında safkan Arap erkek ve dişi taylara mahsustur. Mesafe 1200 metredir. Kuruş, Tarzan,

(Devamı üçüncü sahifede)

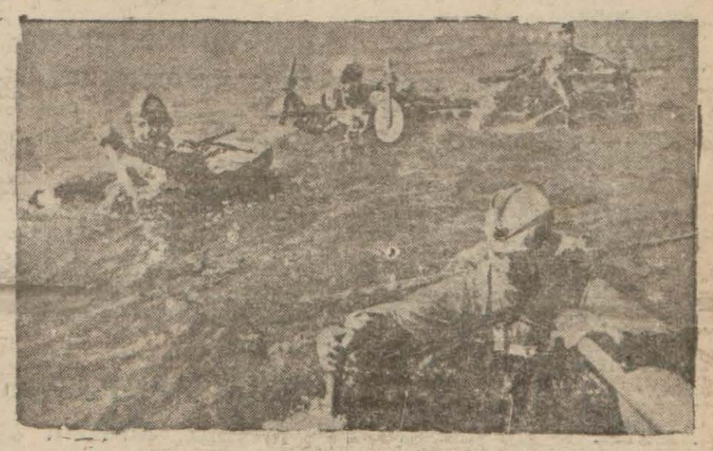

Bir nehri yüzerek geçen Sovyet askerleri

MEMLEKET MESELELERİ

TÜRK RUHUNA HÂKİM GÜNLER

26 Ağustos 9 Eylûl fasılası Türk millî ruhunu her yıl tazeleyen ve coşturan bir ana pınardır

Türk inkılâbına, Türk rejimine, Türk cumhuriyetine ve Türk kudretine Anadolunun içinden bakan gözler bu yüksek varlıktaki azameti daha iyi görüp sezebilirler.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

26 Ağustosdanberi her yıl Türk milli ruhunu tazeleyen günlerin tekrarı içindeyiz.

1922 nin 26 Ağustosundan 9 Eylûl akşamına kadar Türk varlığına hâkim olan azametli günler tarihi değerlerinden hiç bir kıymet eksiltmemiş, bilâkis her yıl boyunca millî varlığımıza, millî tarihimize ana pınarlık yapmış olarak ayni kudret, ayni enerji, ayni dinamizm ile safha safha yeni maddî ve manevî zaferler kazanarak devam ediyor.

Harbin hudutlarımız etrafında çevrelenerek bir âfet ve musibet

(Devamı 5 inci Sahifede)

Şark cephesi Alman kumandanlarından General Feld Mareşal Fon Kluge

SOVYET TEBLİĞİ

Leningrad'da Alman tazyiki şiddetlendi

Tazyik ayni şiddetli mukavemetle karşılanıyor

Moskova, 31 (A.A.) — Sovyet tebliği: Dün, bütün gün cephe boyunca şiddetli çarpışmalar devam etmiştir.

Perşembe günü 10 Sovyet tayyaresine mukabil, 29 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Çarşamba günü, evvelce bildirildiği gibi, 41 değil, 76 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Leningrad cephesinde Alman tazyiki artmıştır. Bu tazyik ayni

(Devamı 5 inci Sahifede)

İran Harekâtı

Tahranda örfî idare niçin ilân edildi?

İngiliz - Sovyet taleplerinin nelerden ibaret olduğu pek yakında İran'a bildirilecek

İran hâdiseleri hakkında Anadolu Ajansının muhtelif kaynaklardan alarak verdiği haberlere göre, Tahranda örfî idare ilân edilmiştir.

Son hâdiselerin halk üzerinde hususile getirdiği endişeleri, bazı kimselerin

(Devamı 5 inci Sahifede)

Mayo ile taksi aramıya çıkan doktor!

Polislere hakaret suçile mahkemeye verildi!

Floryada cereyan eden bir hâdise Cürmü Meşhut Mahkemesine intikal etmiştir:

Nihat Erölce isminde bir doktor arkadaşlariyle plâja gitmiş yanlarındaki bir kız çocuğu güneş çarpması neticesinde hastalanmıştır. Kıza acele enjeksiyon yapılması icap ettiğinden B. Nihat mayo ile ve telâşla caddeye çıkmış polislerden bir taksi teminini rica etmiştir. Polisler mayo ile caddeye çıkılamıyacağını, elbisesini giymesini ihtar edince de münakaşa başlamış ve iddiaya göre B. Nihat memurlara hakaret etmiştir. Bu yüzden

(Devamı 5 inci Sahifede)

Moskova'nın garbi geçilmez hale getirilmiş

Almanların Dnyeper'i geçtikleri teeyyüt etmiyor

Londra, 31 (A.A.) — «B.B.C.» Harp vaziyeti hakkında şu mütalea beyan ediliyor: Bugün harbin on birinci haftası başlamıştır. Ruslar iki mukabil taarruzla Almanların merkezde Moskovaya ve Şimalde Leningrada karşı ileri haraketlerini durdurmuşlardır.

Şimalde Peipus gölünün 200 kilometre Cenubundaki mukabil taarruzda vaziyet gittikçe inkişaf etmektedir. Bu taarruz muvaffakıyetle neticelenirse Peipus gölünün Şarkındaki Alman kuvvetlerinin vaziyeti güçleşecektir.

(Devamı 5 inci Sahifede)

Kızılordu iki şehir daha aldı

Moskova 31 (A.A.) — Gece intişar etmiş olan tebliğde Sovyet kıtaatının İranda Zemjan - recht ve Saftrud'u işgal etmiş oldukları bildirilmektedir.

Tayyare de tedavi

11 aylık boğmacalı çocukta bariz sıhhat alâimi görüldü

Telefon mütehassısı B. Ali Sait isminde birnün 11 aylık çocuğu Muammerin boğmaca öksürüğüne yakalanması üzerine Amerika ve Almanyada olduğu gibi tedavi için tayyareye bindirildiğini ve dün sabah saat 8,40 da Yeşilköyden hareket eden bir tayyare ile Ankaraya götürüldüğünü yazmıştık.

(Devamı 5 inci Sahifede)

Vatman ve biletçilerin maaşına zam yapılacak

İstnabul Elektrik, Tramvay ve Tünel İdaresi vatman, biletçi ve kontrolörlerin maaşlarına bir miktar zam icrası için tetkikler yapmağa başlamıştır.

KISACA

Biz çığırtkan değiliz!.

Bizim mahutla konuşuyorduk da,

— Son Telgraf, çok ağır başlı gidiyor..

Dedi.

— Şikâyet mi ediyorsun bundan?.

Diyecek oldum.

— Hayır, bilâkis memnunum, biz çığırtkan değiliz. Neşir vazifemizi ağır başlı ve millî siyasetimize uygun bir vakar içinde yapıyoruz..

Dedikten sonra, ilâve etti:

— Bilâkis, takdirimi tebarüz ettirmek ve halkın bilhassa rağbetine mazhar bu farik vasfımızı bu vesile ile işaret etmek için söze başlamıştım!..

A. ŞEKİB

İstanbul - Kırklareli

Trenlerin hareket saatleri yarından itibaren değişiyor

Yarından itibaren Avrupa hattı tren seferlerinde şu tadilât yapılacaktır.

Kırklareli - İstanbul yolcu treni badema akşamları saat 20 de Kırklarelinden kalkıp 22,45 de Alpulluya varacak sabahleyin saat 6,50 de Sirkeciye gelecektir.

Uzunköprü - Alpullu yolcu treni ise Uzunköprüden 20,55 de kalkıp 22,10 da Alpulluya varacaktır

Alman - Sovyet HARBİNE BİR BAKIŞ

Taarruzun 11 nci haftası başladı

FİNLER Vipuri'den sonra Kivinnapa'yı aldılar

Bütün cephede aralıksız muharebe devam ediyor

(Yazısı 5 inci Sahifede)

HARP VAZİYETİ

Cephenin şimal ve cenup kısımlarında muhtemel hareketler?

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

Finler Kareli berzahında Vipuri'yi işgal ettiler. Bu şehrin ilhakile Finler Sovyet - Fin harbinde kaybetmiş oldukları eski topraklarını tamamile almış oldu.

(Devamı 5 inci Sahifede)

ÇERÇEVE

TÜRK ÇOCUĞUNA!

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Türk çocuğu!

19 yıl evvelki 30 Ağustos zafer gününün, 24 saat ilerisindesin!

Bu zafere liyakat hakkı imtihanının da tam 24 saat gerisinde!..

Türk çocuğu!

19 yıl evvel bugün, garbın seni tasfiye etmek kararını iptal ettin!

Bu iptal hakkına her an liyakat gösteremediğin takdirde, şimdi içinde yüzdüğümüz dünya şartlarının o günkülerden çok daha vahametli olacağını ruhuna kazı!!!

Türk çocuğu!

Bir zamanlar, garp dünyasında, kendi zaman ve mekân ölçülerine sancak çektirme devrindeydin; sonra garp dünyasının zaman ve mekân ölçülerine kendi âlemin içinde bayrak çektirme devresine girdin ve bu devrenin en feci zaaf anında garbın seni tasfiye etmek kararını iptal ettin!

Bugün bu iptal hakkına liyakat, ruhunda, senin ruhundan, kökü öz kaynağına bağlı yepyeni bir zaman ve mekân ölçüsile ruh ve madde haritasını kaplıyacağın bir şahsiyet cevherine erişmekle mümkün...

Türk çocuğu!

Batının kıymetlerini batının kıymetsizliklerinden ve doğunun değerlerini doğunun değersizliklerinden ayıklamış ve dünyanın beklediği mes'ut terkibi kurmuş yepyeni bir zaman ve mekân ölçüsile (Büyük Doğu) yu ruhunda heykelleştirdiğin andadır ki, o ruhun kudretini de pazılarında bulacak; ve 19 sene evvel sadece iptal edebildiğin ölüm kararının içinden bugünkü hayat fermanını süzebileceksin! 19 yıl evvelki dün, işte bu yarının eşiği!

Türk çocuğu!

19 yıl evvel mekân fatihliğinde gösterdiğin kudreti, bugün ayni kudrete bitişik olarak zaman fatihliğinde göstermekle ona lâyık olduğunu isbat edeceksin!..

Son Telgraf

Sonbahar neşriyat programı

Sonbahar geliyor. Son Telgraf, her sene olduğu gibi bu yıl da sonbahar için bir neşriyat programı hazırlamıştır. Bu programa dahil roman ve diğer tefrikalardan ilki olan Akagündüz'ün

Onu hatır için öldürdüler

İsmindeki nefis romanın tefrikasına başlamış bulunuyoruz. Bundan başka:

DİĞER TEFRİKALARIMIZ:

Çıldıran Kadın
Etem İzzet Benice

ÇIPLAK MODEL
Nezihe Muhittin

Hazreti Muhammedin muharebeleri
Sami Karayel

Birinci, ikinci Balkan deniz muharebelerine ait yeni vesikalar
Rahmi Yağız

İngilizlere parmak ısırtan Casus!
İskender Fahrettin

Daha bir çok yeni ve şöhretli imzaları, fıkra ve makaleleri Son Telgrafın sonbahar programında bulacaksınız.

HALK FİLOZOFU

ZAFER

REŞAT FEYZİ

Türkün hayatiyet kaynağı olan istiklâl aşkı, tarihin her devrinde şahlanmış bir heyecan dalgası halinde nesilleri ümidik ayakta tutmuştur.

Zaman zaman, ona hasta adam diyenler olmuştur. Halbuki hasta Türk değil, hasta, onu öyle yanlış gören gözlerdir.

Zafer bayramı.

Bütün tarih boyunca zaferlerimiz vardır. Biz, zaferin yabancısı bir millet değiliz. Yirmi yıl evvel Dumlupınar sırtlarında dövüşen kan kardeşlerimiz, nasıl coşkun ve hudutsuz bir heyecan içinde idiyseler, bugün, hudutlarda bekleyen taze ve zinde Türk nesli, ayni hareket ve heyecanla gözlerini ufuklara dikmişlerdir.

Kılımız kıpırdamadan, elimizde silâh bekliyoruz.

Eğer lâzımsa, 30 Ağustos zaferlerini bir daha, birkaç defa daha tekrar etmesini bileceğiz.

Zafer bayramı.

Bizden sonra gelecek nesillere zafer hatıralarını uzak ve seyrek tarih hâdiseleri olarak belletmiyeceğiz. Her nnsil, kendisine çok yakın yeni bir zafer sıcaklığı yaşayacak.

Zafer, kaynayan Türk kanının mükâfatıdır. Zafer, elbette ki ve daima bizim olacaktır. Çünkü, biz, yaşamasını olduğu kadar, göz kırpmadan ölmesini de bilen bir milletiz. Yeni tarih dilerse, Türk, onun da sahifelerine yeni zafer destanları yazmaktan geri kalmıyacaktır. Bir yeni destanı yazmak için üşenmiyeceğiz. Meraklananlar varsa, onları mahrum etmiyeceğiz.

Zafer bayrmı.

Türk kanından gelen herkes için Zafer bayramı kutlu olsun.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

İKİ YIL DAHA HARP

Amerika Cümhurreisi Ruzvelt, harp, iki yıl daha sürebilir, dedi. İyi haber değil.. bütün dünya, artık kavganın sona ermesini bekliyor.

Fakat, Ruzvelt, bu önümüzdeki iki yıl içinde, yeni muhariplerin kimler olacağını söylemiyor.

Herhalde, Amerika değil, değil mi?.

YENİ SPOR HAREKETİ

Artık tünel işlemiyor. Tünelin tatili faaliyet etmesi, spor bakımından faydalıdır. Akşamları, Karaköyden Beyoğluna çıkacaklar, tabanları yağlıyarak Yüksekkaldırımdan tırmanmağa başlıyacaklar. Bilhssa, şişmanlar için, bu spor, çok şâyanı tavsiyedir.

Amerikadan yeni kayış gelinceye kadar, bütün şişmanlar incecik olmuş olur. Bundan daha faydalı rejim yapmak tarzı olur mu?.

MES'UT İZDİVAÇ

Bizim Osman Cemal Kaygılı, geçenlerde yazdığı bir fıkrada evlenme ilânlarında neden «Mes'ut bir izdivaç» denildiğini soruyordu. İzdivaç henüz yenidir, mes'ut olduğunu nereden biliyorlar, diyor.

Karamanın koyunu, sonra çıkar oyunu, diye bir söz vardır. İzdivaç da, hakikaten bir karaman koyunudur.

BİR AMELİYAT BEDELİ

Bir doktor 500 liraya bir ameliyat yapmış.. gazeteler, bundan bahsediyordu. 500 lira çok değil mi, diyorlar. Memleketin umumî servet ve kazanç seviyesine göre, bu parayı fazla bulanlar var.

Bir arkadaş şöyle dedi:

«— İyi amma, dünya ahvali dolayısile, apartıman inşa malzemesi de bir iki misli pahalandı..»

AHMET RAUF

Makarna imalâtı

Fabrikalara un verilmesi kararlaştırıldı

Makarna fabrikalarına un verilmesi hakkında alâkadarlara emir gelmiştir. Bu suretle kış mevsimi için derhal makarna imaline başlanacaktır. Ofis bugünlerde fabrikalara un verecektir.

İhracat yolu

Mısır tarikinden istifade edilecek mi?

Gelen haberlere göre, İskenderiye ticaret ataşemiz Mısırda bulunan ve memleketimize gelmesi icabeden ithalât eşyasının nakli ile memleketimizden yapılacak ihracatın Mısır tarikile olması hakkında temaslar yapmaktadır. Şimdi Suriye, Filistin yolile Mısırla ticarî temaslar yapılmaktadır.

"Yayın Evleri„ için memur alınıyor

Maarif Vekâletinin «Devlet kitapları mütedavil sermayesi müdürlüğü» muhtelif şehirlerdeki «yayin evleri» için en az Orta mektep mezunlarından imtihanla memur alınacaktır.

Talipler 3 eylûl çarsamba gününe kadar Ankara caddesindeki eski İkdam yurdunda 3 üncü katta bulunan mezkûr Müdürlüğe müracaat edebilirler. İmtihan 5 eylûl cuma günü icra olunacaktır.

Kaymakamlar kursu açılıyor

Mülkiye mezunlarının kaymakam olabilmeleri için tatbikat görmek üzere Ankarada bir «Kaymakamlar kursu» açılması kararlaştırılmıştır. Dahiliye Vekâleti bu maksatla icabeden hazırlıklara başlamıştır.

GÜNÜN TENKİDİ

Köpek balıklarını kovalıyan adam

Geçenlerde İzmir limanında köpek balıklarının çoğaldığını bildiren haberleri okuyunca, hatırıma, hoş bir arkadaşın anlattığı hoş bir fıkra geldi. Verilen haberlere göre, İzmir limanında köpek balıkları o derece çoğalmış ki, balıkçılık yapmak mümkün olmuyormuş. Malûmdur ki, köpek balıkları, diğer bütün balıkları yutar..

Her zaman öyle değil midir, büyük balık, küçük balığı yutar. Bu, bir asli kaldedir. İzmirdeki köpek balıkları, dişli, kemanî, ve Çekiç olmak üzere üç nev'le ayrılıyormuş, en büyüğünün ağırlığı 300 kiloyu buluyormuş.

Bizim bir arkadaşımız var. Babıâlidedir. Kendisini herkes tanır. Bir iş için, geçen kış ortalarında Mersine gitmişti. Bu arkadaş denizle olan ahbaplığından sık sık bahseder. Başından geçen bir çok vak'alar anlatır. Biz, bunları dinleriz. Hiç itiraz etmeyiz. İtiraz etmemek iyidir. Çünkü, eğlenceli saatler geçiririz, güleriz.

Gelelim, son bir hatırasına! Bu arkadaş, geçen kış ortasında Mersine gitmişti. Denize alışık olduğu için, hemen orada da banyo almayı ihmal etmemiş. Mersin limanında hergün yüzmüş.. Tâ, açıklara kadar gitmiş..

Bu hatıralarını anlatırken, bir arkadaş sormuştu:

«— Orada deniz nasıl, güzel mi?.»

O, şöyle cevap vermişti:

«— Çok güzel.. Yalnız köpek balıkları var. Tâ sahillere kadar yaklaşıyorlar. Limanın içine giriyorlar. Kocaman ejderha gibi şeyler.. Ben denize atladım. Baktım, köpek balıkları dolu.. Bacaklarıma vuruyorlar.»

«— E, ne yaptın?.»

«— Ne yapacağım, ben de onlara birer tekme vurdum, kovdum.. Fakat, hâlâ, gelip çarpıyorlardı.. Baktım olacak gibi değil, limanda rahat yüzmek mümkün değil..

«— Denizden çıktın, tabii..

«— Hayır.. Kulaç attım. Limandan açıldım, açıldım; tâ bir iki kilometre açıkta yüzdüm. Sonra, rahat rahat, başka bir sahilde karaya çıktım. Yürüye yürüye Mersine geldim..»

Hikâye nasıl?.

R. SABİT

Üzüm ve İncir piyasaları

Üzüm ve incir piyasalarının eylûlün ilk haftasında açılması kararlaşmış, Ticaret Vekâleti de bu tarihi muvafık görmüştür. Piyasa hazırlıklarına başlanmıştır.

Vazifeye girdikleri halde yetim maaşı alanlar !

Yetim maaşı alan bazı genç kız ve erkeklerin bir işe girerek para aldıkları halde bunu alâkadar maliye dairelerine haber vermiyerek maaşlarını aldıkları görülmüştür.

Bu gibiler hakkında icabeden kanunî takibat yapılmakla beraber bademe resmî dairelerde işe girecek olan gençlerden yetim maaşı varsa cüzdanının veya yoksa olmadığına dair bir vesika istenilmesi kararlaştırılmıştır.

Demiryolları idaresi memur alıyor

Devlet Demiryolları İdaresi lise mezunları arasından imtihanla memur alacaktır. İmtihan 25 eylûl günü Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Afyonkarahisar, Adana, Malatya, İzmir, Erzurum işletme Müdürlüklerine 18 eylûl perşembe gününe kadar müracaat edebileceklerdir.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

"Benim ne dağda davarım; ne çakalla davam var!„

Mahkemenin hemen kapısı önünde durmuş, etrafını saran dört beş kişiye dert yanıyordu:

— Şu dükkânı açtım açalı, kurtulamadım gitti. «Yağ mahlût!» dediler; ceza yazdılar. «Ekmek hamur!» dediler; ceza yazdılar. «Dükkân pis!» dediler; ceza yazdılar. «Sardalye kokmuş!» dediler; ceza yazdılar. «Zeytin yağı katıklı!» dediler; ceza yazdılar. «Makarnaları fare yemiş!» dediler; ceza yazdılar. «Sirke sun'î!» dediler; ceza yazdılar. «Pastırmalar, sucuklar bozuk!» dediler; ceza yazdılar. Yan yatım ceza.. Çamura battım ceza.. Ceza, ceza, ceza, ceza!. İllâllah artık bu cezadan!..

Dinliyenlerden biri,

— Bu sefer ne oldu peki, Şevki Efendi? dedi.

— Ne olacak?. Bu sefer de «kırmızı bibere tuğla tozu karıştırmışsın!» dediler. Mahkemeye verdiler. Ben ne anlarsam onu satıyorum. Eğer karışıksa, karıştıran karıştırmış.. Bana ne?..

Bakkal Şevki, biraz sonra hâkimin karşısındaydı. Hâkim, elinde tuttuğu bir kâğıdı okumıya başladı. Bu, kırmızı biberin tahlîline ait kimyahane raporu idi ve raporda, biberin içerisine tuğla tozu karıştırıldığını tesbit ediyordu. Hâkim bakkala sordu:

— Ne diyeceksin bu rapora Şevki? «Biberin içinde tuğla tozu karıştık» diyor.

— Ne diyeyim efendim.. Ben nasıl aldımsa öyle satıyorum. Benim tahlilhanem yok ki, aldığım herşeyi tahlil edip satayım. Aldığım gibi satıyorum.

— Peki.. Muhakemeyi karar için tâlik ediyoruz. Gelecek celsede kararı vereceğiz...

Şevki mahkemeden çıkınca yine evvelce kapının önünde dert yandığı adamları buldu. Tekrar dert yanmıya başladı. Bu aralık, mahkemeden çıkan samiler arasında, tesadüfen, gözüm, bizim mahallenin bakkalı Sait Efendiye ilişti.

— Ne haber Sait Efendi? dedim. Belediye cezalariyle senin aran nasıl? Seni de böyle mahkemeye veriyorlar mı?.

— Benim, dedi, ne dağda davarım var; ne çakalla davam var!. Hiç bir şeye öteberi karıştırmıyorum ki, Belediyeden korkum olsun.. Yahut bana ceza yazsınlar.. Mahkemeye versinler. Şeytan kulağına kurşun, bir defa bile ceza yazmadılar bana!..

Sonra, kulağıma doğru eğilerek ilâve etti:

— Bu Şevki yok mu, bu Şevki?. Öyle hilekâr heriftir ki... Katıksız, hilesiz hiç bir malı yoktur. Yüzde üç yüz kazanmak için akla, hayale gelmiyen sahtekârlıklar icat eder. Buna Belediye cezası yazmak değil, kazıklı Voyvoda gibi, bunu kazıklamak lâzım!..

Bakkal Salt yürürken ben düşünüyordum:

Acaba bu sözleri rekabet hissiyle mi söylüyordu; yoksa hakikaten bakkal Şevki bu kadar hilekâr adam mıydı?.

Radyoda ıslahat

Bugün yeni bir program başlıyor

"Söz„ kısmı gibi "Saz„ kısmında da yakında ilâveler yapılacak

Radyo İdaresinin hazırladığı yeni proğramın tatbik olunmasına bugünden itibaren başlanılmıştır. Yenilikler şunlardır:

Her pazar günü saat 20.15 de «meslekler konuşuyor» adlı saatte meslek seçme çağına girmiş olan gençlere ve analara, babalara muhtelif meslekler hakkında, derli toplu bir fikir verebilmek için, her mesleğin tanınmış mümessillerinden biri konuşacaktır.

Her pazartesi günü saat 12,30 da «Kimgil ailesi» nin hayatından bir sahne canlandırılacaktır. Bu saatte, Kimgil Ailesinin karşılaştığı hayat meseleleri çok kesir olan efradının bu meselelere karşı aldıkları doğru veya yanlış vaziyetleri anlatılacaktır.

Her salı günü saat 21,10 da, «Yüz sene önce nasıl yaşıyorduk?» Her on beş günde bir çarşamba günleri saat 21.30 da «Posta kutusu», saatleri yapılıp dilek mektuplarına cevap verilecektir. Yine her on beş günde bir, çarşamba günleri saat 21.30 da sağlık ve perşembe günleri saat 21.30 daki «Şiir saati», cumartesi günleri saat 19 da bir «Kahramanlar sanatı tertip olunacaktır. Kışın bu program daha zenginleştirilecektir.

Diğer taraftan yeni programın ilâveler yapılmakta olan saz kısmı da yakında tatbik olunacaktır.

Bizbize

İşletilen toprak

Devletin verdiği bir yeni karara göre, Maliyeye ait boş ve kullanılmıyan arsa, bahçe ve bağlardan bir kısmı, üzerlerini işgal edenler tarafından uzun zamandanberi bakılmış, imar edilmiş, faydalı bir hale sokulmuş ise, bu vatandaşlara meccanen temlik edilecektir.

Bu karar haddi zatinde çok mühimdir. Devlete ait öyle arazi vardır ki, işletilememekte, istifade olunamamaktadır. Halbuki, buralarda arazi edinmiye kudreti kifayet etmiyen bir çok vatandaşlar, büyük imar eserleri vücude getirebilirler, eker, dikerler. Yeni karar her bakımdan iyi ve hayırlıdır. Bu hareket, vatandaşları toprağa daha çok bağlıyacak, çalışmıya teşvik edecektir.

Kararı takdirle karşılarız.

BURHAN CEVAT

Polislere Boks, Güreş öğretilecek

Yeni ders senesi ile beraber polis mektebinde jimnastik ve spora çok ehemmiyet verilecektir. Yetişecek polisler mükemmel atlet vücutlü olacaklardır.

Mektepte polislere boks, güreş numaraları öğretilecek ve koşu eksersizleri yaptırılacaktır.

Nahiye müdürleri

Aslî maaşlar 60 liraya kadar çıkarılacak

Dahiliye Vekâleti, nahiye müdürleri hakkında yeni bir kanun projesi hazırlamaktadır. Yeni proje ile nahiye müdürlerinin salâhiyetleri genişletilmekte ve yeniden bazı salâhiyetler verilmektedir.

Ayrıca bugün çok az maaş alan Nahiye Müdürlerinin maaş derecesi aslî olarak 60 liraya kadar çıkarılacaktır. Son zamanlarda yüksek mektep mezunlarının Nahiye Müdürlüğü için fazla talep olması üzerine bu kanunun hazırlanmasına karar verilmiştir. Kanun, Meclisin ilk toplantılarında müzakere edilecektir.

Muamele vergisi

Bazı maddelerin vergileri indirildi

Vekiller Heyeti bazı iptidaî maddelerin muamele vergisini tenzil etmiştir. Buna göre, zamkda yüzde elli, mürekkepte yüzde 69, ispirtoda yüzde 40 ve vernikte yüzde 41 muamele vergisi tenzilâtı yapılmıştır.

İş Bankasına alınacak elemanlar

İş Bankasına asgarî orta mektep mezunu olanlar arasından memur alınmak üzere bir müsabaka imtihanı açılmıştır. 18 - 30 yaş arasında bulunmaları icabeden talipler 13 eylûl cumartesi gününe kadar İstanbul, Ankara, İzmir, Samsun ve Adana şubelerine müracaat edebilirler.

İmtihan bu şubelerde 15 eylûl pazartesi günü icra olunacaktır.

Çekirge mücadelesi

Vilâyet Ziraat Müdürlüğü, mütehassıslar vasıtasile civar kaza ve köylerdeki çekirge mücadelesinin neticelerini tetkik ettirmektedir. İmha edilen çekirgelerin yumurta bırakıp bırakdıkları araştırılacak ve buna göre tedbirler alınarak yumurtalar da şimdiden imha edilecektir.

Köylüye tohumları Ofis dağıtacak

Vilâyet Ziraat Müdürlüğü kazalardaki müstahsillerin tohumluk ihtiyaçlarını tesbit etmiştir. Köylüye tohum, Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından temin olunacaktır.

Sembolik fenerler

Belediye Beşiktaştaki Barbaros türbesinin etrafına iki tane sembolik fener koymağa karar vermiştir. Böylelikle büyük Türk denizcisinin türbesi geceleri aydınlık içinde olacaktır. Bu sembolik fenerler eski, tarihî kadirgalardaki fenerler gibi olacaktır.

Hatıra Pulları

Posta, Telgraf ve Telefon Umum Müdürlüğü İzmir Enternasyonal Fuarı dolayısile bastırmış olduğu 11 serilik hatıra pullarını satışa çıkarmıştır.

DIŞ Politika

Üçüncü sene..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Avrupa harbi Asyaya da geçti. İran haksızlığa uğradı. Harbin üçüncü senesi bununla giriyor.

939 eylûlünün başındanberi iki sene oldu. Harp bu eylûl ile üçüncü yaşına girmiş oluyor. Daha neticeye varılamadı. Harp daha uzayacak. İki senenin vekayii şunu bir kere daha gösterdi: Harp hali türlü meçhullerle doludur. Her muharip taraf bu meçhulleri kendi lehine hallet-mek istiyeceği tabiidir. Fakat yanılmak ihtimalleri de o nisbette çok olan bu davada zaman denilen âmil en büyük rolü oynamaktadır. Bu harp de bir gün mukadder olan neticesine varacak, fakat dünya yüzündeki milletlerin hayatında birçok tesirler bırakmadan hâli kalmıyacak.

Geçen harp az değişiklik yapmamıştı: Almanya İmparatorluğu mağlûp olmuş, Avusturya İmparatorluğu dağılmış, Çarlık Rusyası yıkılmıştı. Dünyanın büyük İmparatorluklarından 914 - 18 den sonra yalnız İngiliz İmparatorluğu ayakta kalmış, uzun zamanderberi varmak istediği maksatlarına erişmişti. Şüphe yok ki birçok müşkülât da bu muvaffakiyetle beraber baş göstermekte gecikmedi. Son yirmi senedir İngiltere birbirini takip eden böyle birçok müşkülâtla karşılaşmaktadır. Nihayet büyük bir harbi daha göze almak mecburiyetinde kaldı. Bugün de İmparatorluk var kuvvetile uğraşıyor. Hem denizde, hem karada yaşıyan bu İmparatorluğun muhafazası da çok himmet beklemektedir. Çünkü yeni düşmanları zayıf taraflarını bularak onu vurmak istiyorlar. Vekayi de gösterdi ki kuvvet zaaf da pek birbirinden ayrılmamaktadır. İngiliz İmparatorluğunun da yaralanabilecek yerleri var. Fakat İmparatorluğun yolları yine İngilizlerin elindedir.

İlerisi için de İngilizlere ümit veren ve bu mücadeleden muvaffakiyetle sıyrılabilecekleri kanaatini kuvvetlendiren hal ve keyfiyetlare gelince; evvelâ karşı tarafın kuvvetini istihfaf etmediklerini söylediler. 939 harbinin ilk safhasında görülen budur. Düşmanı hiçe saymamak. İşte hazırlık faaliyeti de ona göre olacaktı. Düşmanın neler yapabileceğini beklemek de harbin İngilizler için diğer bir safhasını teşkil etti. Bu safhada Alman tarafının Avrupa kıt'asındaki muvaffakiyetine diyecek yoktu. O kadarla da kalmadı. Harp Afrikaya geçti ve Akdenize indi. Fakat İngilizler kendi adalarının istilâ edilememesi olmasın ilerisi için en büyük bir muvaffakiyet âmili saymışlardır. Hem hazırlanacaklardı, hem de malik oldukları deniz kuvvetinin bu harbi de kendi lehlerine neticelendireceği kanaatine daha ziyade sarılmışlardı. Lâkin hava kuvvetinin nasıl müessir olduğu da kendini gösterdi.

Avrupa kıt'asındaki en kuvvetli iki devletin deniz kuvvetine üstün bir donanma sahibi olmak an'anesini takip eden İngiltere bu seferki harpte de yine Avrupa kıt'asında en kuvvetli iki devle-

(Devamı 5 inci Sahifede)

Tefrika No: 42

Sürü Çıngırakları

Yazan: CAHİT UÇUK

II

Akşam üstü tatlı serin bir rüzgâr çıktı. Kaç günlerdir dövülen harman, savurmak için bu rüzgâr bekleniyordu.

Herkes iş başına koştu. İnce, tahta küreklerle, saman karışık buğdayı savurmıya başladılar. Rüzgâr hafif samanları açıveriyor, ağır buğday taneleri küçük bir yığın halinde birikiyor, bu küçük yığın yükseldikçe yükseliyor.

Köylü bu iptidaî çalışmayı öyle büyük bir intizamla yapıyor ki, hayran olmamak kabil değil. Herkes vazifesini biliyor. Bu işin yabancısı, acemisi yok. Küçük çocuklar bile kendi paylarına düşen vazifeyi yüklenmişler. Tarlalar, koğan önünde uçuşan arılara benziyen çalışkan köylülerle dolu. Çift öküz, tek at koşulu, döğenleri küçükler idare ediyor. En keyifli ve hafif iş te bu.

Ben de onlar kadar şevkli, gayretli çalışıyor, uğraşmıya alışıyorum. Sabahları güneşten evvel uyanmak, köylülerle beraber tarlaya çıkmak, onlarla omuz omuza iş görmek bir zevk halini aldı. Babamla annem, benden aldıkları mektuplarda, köye ne kadar kaynadığımı anladılar. Onun için, bu yaz, ve sonbahar çiftliğe gelmiyor, bütün işleri bana bıraktıklarını yazıyorlar.

Kocamın mektupları çantamın bir köşesinde birikiyor. Onlar, uzak, kirli, yabancı bir âlemin zehiriyle dolu gibi. Değil açmak, alâkadar bile olmuyorum. Kalın, şişkin zarfların içinde neler yazılı olduğunu hiç merak etmiyorum. Gönlümün sükûnuna azaplı bir fiske vurulmasına bile razı değilim.

— Figen bacı!..

Başımı, düşüncelerimden ayıran sese doğru çevirdim. Köyün belki beni en çok sevenleri, çocuklar, ilerideki harmanda döğen dövüyorlar

— Ne var çocuklar?..

— Gel beraber döğen dövelim...

Uzandığım gölgeden kalkarak yanlarına gittim. Geniş bir yuvarlak halinde toprağı örten buğday yığını, üstünde dönen iki döğenin ağırlığı ile ezilmiş.

Biraz sonra uzun, bol kırmızı entarimin etekleri uçarak, döğenin üstünde idim. Ağır ağır yürüyen öküzler, ayni yavaşlıkla döğeni sürüklüyor, bu kaygan, oynak sapların üzerinde muvazeneyi kaybetmeden durmak, düşmemek bir mesele Her ân altımızdaki buğday denizinin, kılçıklı dalgaları içine yuvarlanmak mümkün Ben, arada bir muvazenemi kaybedip sallandıkça, küçüklerin billûr kahkahaları çınlıyor.

— Figen bacı miyet ol... Kavim tut!..

Bu «miyet ol» «kavim tut» demekle ne ifade etmek istiyorlar?. Herhalde dikkatli olmamı ihtar ediyorlar. İlk zamanlar, daha döğeni çeken öküzlere, elimdeki, ucu sivri değnekle dokununca, sapların içine yuvarlanıyordum. O zaman çocuklar kahkahalarla gülüyor, beni döğenin kehriba, rengi tahtaları üstüne oturtarak çekiyorlardı. Fakat gün geçtikçe, bu işi de öğrenmiye başladım. Artık, arasıra sallanmama rağmen düşmüyorum. Arkası örgülü saçlarla örtülü, güler yüzlü güzel kızlar, ve babaları gibi şalvar, pamuk gömlek giyen küçük erkekler, beni çok seviyorlar. Bazan onlarla saman yığınları arasında güreş yapıyoruz. Benim kuvvetli oluşum çok hoşlarına gidiyor.

Bir tarafta döğen dövüyor, öbür yanda harman savuruyorlar, karşı yüksek sırtlarda orak var. Bütün kır eğilip, bükülerek çalışan insanlarla örtülü. Toprağa ne kadar muhtaç, ona ne kadar bağlı bulunmıya mecbur olduğumuzu hiç düşünmez, aklıma getirmezdim. Fakat şimdi, bu karınca gibi çalışkan insanlar bana, hayatın özünü, toprağı öğretiyorlar. Toprak eksiz bir bütünlük halinde gönlüme hâkim oldu. Onunla, bizi yaşatan köylüye, içimde hayranlık hisleri dolu. Köy en mukaddes bir mektep. Bu mektepte toprağın verimli hususiyetlerini öğrenmek kabil. Çocuk gözünü açtığı günden bu mektebe başlıyor. Her şeyi biliyorlar. Zararlı, faydalı, böcekler, kuşlar, onlarca meçhul değil. Gelecek fırtınalar, yağmurlar, seller bütün köylünün günü gününe bildikleri şeyler. Ne sorarsanız, cevap alabilirsiniz.

Bir akşam oturuyorduk. Zehra kadın:

— Fırtına kopacak!..

Dedi. Nereden anladığını sordum. Güldü:

— Fareler gürültü yapıyorlar. Onlar fırtına kopacağını bizden daha evvel hisseder, yuvalarına yiyecek erzak yığmak için koşuşurlar.

O gece hakikaten büyük bir fırtına kopmuştu.

Döğenin üzerinde ağır ağır dönerken, başımın içi köyün hususiyetlerile dolu. Hep onları düşünüyor, onlarla beraber yaşamanın ne kadar güzel, tatlı olduğunu kendi kendime tekrarlıyorum.

Saatler böylece geçti. Nezik, bugün başının ağrıdığını söyliyerek harmana gelmemişti. Hakikaten solgun yanakları, renksiz bir hal almıştı. O, aklıma gelince, döğeni çocuklara bırakarak eve döndüm. Nezik yan bahçedeki büyük asma çardağının altındaki hasırın üstünde yatıyor. Yanına gidince gözlerini açtı.

— Hasta mısın Nezikçiğim?.

Gözlerinde çakmak çakmak bir ateş vardı, Sesi bile bu ateşle yanıyordu:

— Hastayım abam, dedi. Güneş çarptı ellelem!.. Herkes tarlada... Evde kimslere yok.. İçim sıkıldı...

— Ben tarlaya dönmem seninle otururum Nezik olur mu?.

Sevindi. Yukarı çıkarak, elime bir kitap alıp döndüm. Nezik'in uzattığı hasırın bir ucuna da ben yattım. İri, yeşil yapraklarla örtülü asma çardağı, salkım salkım, koruklarla dolu. Güneş yaprakların rengini alarak süzülüyor. Bir müddet okumadan etrafıma bakındım. Minimini pliçlerini arkasına takmış bir tavuk var. Daha ileride hindiler, iki tarafa sallanarak yürüyen, ördekler, küçük su birikintilerine dalıp çıkıyorlar.

Nezik, yüzü ateş gibi, gözleri kapalı, sessiz, sadasız yatıyor. Uçlarında küçük altınlar pırıldıyan sarı örgüleri, hasırın üzerine serpilmiş.

Bir aralık, yattığı yerde doğruldu.

— Ne var Nezik?.

O sıcak, yanan sesle mırıldandı:

— Yatmaktan da canım sıkıldı!..

Entarisinin cebinden dörde katlanmış bir kumaş parçası çıkararak açtı. Yüzünde bir tebessüm dolaşarak, başını salladı:

— Güya çevre işliyorum... Vakit olmuyor ki!..

Bu, köşeleri sırma karışık renkli ipeklerle işlenmiş bir çevreydi. İğnesine bir sap sırma geçirerek, işlemiye başladı.

— Amma, hastasın Nezik... Kendini yormasan daha iyi olur..

(Arkası Var)

Birimizin DERDİ, Hepimizin

Büyükada (lüks)leri

Büyükadada Tepeköyünde oturan Bayan Muazzez yazıyor:

Adamızın hemen meskûn olan her tarafı elektriğe kavuştuğu ve ana kablo da evlerimizin pek yakınından geçtiği halde maalesef henüz biz bu medeniyet ışığından istifade edemedik. Geceleri aydınlık içinde yüzen, pırıl pırıl yanan yerleri tepeden seyredip içimizi çekiyoruz!..

Mahallemizde bir kaç lüks fenerli ile yollar aydınlanmaktadır. Fakat bu fenerler ekseriya saat 22.30, 23 te kendiliğinden sönmekte bazan da saat 22 de yakılmaktadır!..

Bizim elektrikten istifade etmemizin teminini Belediyeden rica ederken bu yapılmıcıya kadar bari lükslerin yakılması işinin olsun inizama konulmasını istirham eylerim.»

SON TELGRAF — Muhterem okuyucumuzun bu haklı dileğini ehemmiyetle Belediye Reisliğine ve Elektrik İdaresinin nazarı dikkatine koyuyoruz.

KADINLARA DAİR

ir erkeğin size kur yapmasından oşlanır mısınız?

endinizi kontrol etmek için, ağıdaki suallere cevap veriniz

la hemen hiçbir kadın yok- erkeklerin kendilerine kur ndarından hoşlanmasın. An- ğlın derinliklerinden bu- kadar, erkeklerin kadınlara ğı kurların şekilleri de - lir. Bugün salon hayatı var- ğ davetleri vardır. Kadın- erkekleri daima bir ara- ndıran fırsatlar çoktur ğ beraber bir kadına kur ğ yine bir takım kayıt - kurtulmamıştır. nız bizim burada istediğimiz ğ kendilerine erkekler dan kur yapılmasını iste - mediklerini kendilerinin etmeleridir. n için kalem, kâğıt alarak, ğ suallere cevap versin-

Erkeklerin, hatta biraz da giden kompilmanlarından mısınız?

Sevmediğiniz bir erkek si- yaparsa, ne de olsa yine a gider mi?

Hiç hoşunuza gitmiyen bir kur yapmak suretile ni- empatinizi kazandığı hiç mu?

Daha ziyade delikanlıların ğınızda dolaşmasını ister-

Yoksa yaşlıları mı tercih nız?

Belli edilmiyen kurdan mı nümayişkârane kurdan mı sunuz?

Sert ve açık kurlardan mı, yumuşak ve kapalı kur - mı hoşlanırsınız?

Size çiçek, hediye tak - edilmesini ister misiniz?

Yahut beraber ikiniz sine- yatro, dansinğ, yahut ge - gitmeği mi arzu eder -

Size kur yapan erkeğin ziyade evinizde yalnız bu- lunuz zamanlar mı sizi zi - etmesini arzu edersiniz?

Size kur yapacak erkeğin telefonla, yoksa mektup- kur yapmasını tercih eder-

Size tevcih edilen «ma - perestişkâr bir bakış» dan gurur duyar mısınız?

Peşinizde dolaşan zattan manevî yardım bekler mi-

Onun da sizin arzu ve larınıza karışmasını ister

Size mahremane şeyler sini, yahut sizden mah- şeyler dinlemek isteme- ğ eder misiniz?

Bunda kalem, bu suallere ce- verirken, eğer cevabınız ise 3 puvan yazacaksınız. cevabınız «bazan» ise 2, evet, hem hayır» ise 1, yahut kat'i bir «hayır» ise cksınız.

Bulacağınız puvanlar 45 i ğ, çok hercaimeşrepsi - mektir. Onun için bir er - kek karşısında sinirlerinize hâ - kim olmağa dikkat etmelisiniz.

30 ile 40 arasında bir yekûn son derece koketliğe temayülünüz var demektir.

20 ile 30 arasında normal bir kadınsınız. Daha doğrusu bazan koket davranırsınız. Bazan çok ihtiyatlı bulunursunuz.

10 ile 20 arasında şayanı hayret bir kadınsınız. Aklınız başka yerlerde dolaşıyor demektir.

Fakat eğer 10 rakamından aşağı bir yekûn çıkarsa, açıkça söylemek lâzım gelirse, cevaplarınızda samimî değilsiniz. Çünkü yukarıda da söylediğimiz gibi, dünyada kendisine kur yapılmasından hoşlanmıyan hiçbir ka - dın yoktur.

Kışlık şurupları şimdiden hazırlayınız

Şimdi artık tam meyva mevsi - mindeyiz Manav dükkânları birbiri arkasına her çeşid meyva ile bezeniyor. Onun için şimdiden kış hazırlığını düşünmelidir.

Bazı meyvalar ekşi olur. Bunların sıkılarak ve süzülerek alınan suyundan ekseriya şuruplar yapılır. Vişne, frenk üzümü, ayva, elma suları bu nevidendir.

Vişnenin suyu alınmak için güzelce çöpleri ayıklandıktan sonra bir elek veyahut kefkir üzerinde iyice ezilip sıkılır ve bu su iki gün kadar kendi halinde bırakılır, sonra süzülüp şeker ile kaynatılarak muhafaza edilir. Bu suları uzun müddet muhafaza için en sade usul ateşte kaynat - tıktan sonra, sıcak sıcak bir şişenin içine almalı ve ağzını derhal kapamalıdır.

Kara dut şurubu da böyle yapılır. Bu şurup ağız ağrılarında gargara makamında kullanmak için iyidir.

Şuruplar soğuk ve sıcak olmak üzere iki türlü yapılır. Bir şurup tam kıvamında kaynatılırsa, u - zun müddet dayanır. İyice kaynatılmazsa, tahammür ederek bozulur. Çok kaynatıldığı takdirde de şişenin kenarında şeker bilûrları bırakır.

Çok şurup kaynatanlar, tecrü - beleri ile şurubun kıvam haline geldiğini bir bakışta anlarlar. Şurubun kıvam haline geldiğini anlamak için, şu usuller vardır:

1 — Şurubun üzerine üflendiği zaman, sathında zar gibi birşey hasıl olur

2 — Bir kaşık ucu ile biraz şurup alınarak kaşık doğrulttuk - tan sonra, yan tarafına döküldüğü zaman inci gibi bir hal kesbettiği görülürse, kıvam haline gelmiş demektir.

3 — Baş ve şehadet parmakları arasına biraz şurup alınarak bu parmaklar beş altı milimetre mik- tarı açıldığı zaman, iplik gibi ufak birşey hasıl olur.

Maamafih bazı ecza depolarında ve gözlükçü dükkânlarında şu - rup kıvamını gösteren derece - lerde vardır. Bir şurubun içine bu âlet sokulduğu zaman, 30 de - receyi gösterirse, şurup kıvam haline gelmiş demektir.

Şuruplar berrak olmalı ve iyi şeker ile yapılmalıdır. Şekeri süzmek için en güzel ve sade vasıta tülbenttir.

Soğuk olarak şurup yapmak için yarım kilo su içinde bir kilo şekeri eritmeli. On iki saat ka - dar bırakmalı. Aara sıra karış - tırarak süzmel.

ATLANTIK DENIZ HARBİ

İngilterenin deniz kuvvetleri, İmparatorluk yollarını iyice ve emniyetle koruyabilir mi?

Alman denizaltlarile hava kuvvetlerinin son bir hafta içinde gösterdiği faaliyeti hangi üsler ve ne suretle temin ediyorlar?

Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Bugünkü dünya harbinin kat'î netice safhasını ve mukaddera - tını tayin edecek asıl melhame - nin denizlerde kopacağını, har - bin ilk günlerindenberi, gerek harbe dahil bulunan devletlerin salâhiyetli insanları, gerekse henüz bu gürültüye katılmamış o - lan büyük devletlerin siyaset ve hükûmet adamları müteaddit vesilelerle bir çok defalar tekrarlamışlardı.

Harbin ikinci yılına girildiği zaman, yine Almanların İngiltereyi can evinden vurmak için Atlas Okyanusunda denizaltı ve hava kuvvetlerile taarruza başla - dıkları görüldü.

Bir yıldır sürüp giden ve kâh şiddetlenerek, kâh yavaşlıyarak iki taraf arasında kanlı sahneler meydana getiren Atlantik harbinin neticesi ne olacaktır?

Bu suale cevap vermeden ev - vel, Atlantik harbine girişen İn - giltere ve Almanyanın bu deniz savaşı için ne derece hazırlan - dıklarını, hâdiselerin tahlilinden alınan neticelerde tekik etmemiz lâzımdır.

Almanya, İngiltereyi Atlas Okyanusu yollarını keserek aç bı - rakmak, abluka içine almakla mağlûp edeceğini tasarlamış, bu maksatla harekete geçmiştir.

Hudutlarında güneşin batmadığı malûm olan Büyük Britanya İmparatorluğu, Avrupanın gar - bındaki İmparatorluk merkezile buradaki milyonlarca nüfus an - cak denizaşırı ülkelerinden, Do - minyonlarından getirdiği iptidaî maddeler ve iaşe mevaddile ayakta tutar. Binaenaleyh, deniz ittisal yolları, İngilterenin can da - marlarıdır.

Bunu prensip olarak kabul e - den İngiltere, bu sebeple deniz hâkimiyetini daima kendi elinde bulundurmak mecburiyetinde - dir. Bilhassa kendini Amerika - daki Dominyonlarile Avustralya kıt'asına bağlıyan deniz yolla - rında, ticarî nakliyatı devam et - tirmek için anavatan donanması adını verdiği en muazzam deniz teşkilâtını bu Okyanusa tahsis etmiştir.

Almanya gibi, deniz kuvvetleri İngiltereninkine nisbetle hiç de - necek kuvvet ve kıymette olan bir devlet nasıl olur da, muaz - zam ve pürkudret bir donanma - nın himaye ettiği bir Okyanus - da, bugünkü harbin neticesini tayin edecek büyük bir deniz sa - vaşına girebilir?

Halbuki Almanya, yıllardanberi yaptığı hazırlıklar ve şimdiye kadar istilâ ettiği memleketlerin donanmasından aldığı denizaltı - lar ve hava kuvvetlerile bu muazzam İngiliz deniz kuvvetine karşı mücadeleye girişmiştir.

Atlas deniz harbinin başaldığı andan bugüne kadar, Okyanusda bir çok Alman tahtelbahiri imha edilmiştir. Almanlar en kıymetli denizaltı kurdlarını da kaybet - mişlerdir. Fakat, bir taraftan denizaltından, diğer taraftan havadan ve müşterek tesir şeklinde kendini gösteren Alman taarruzları, İngilterenin Atlantikdeki donanmasına ve deniz üstünlüğüne hatırı sayılır darbeler indirmiş - tir.

Alman denizaltçılığı, noksan olan Alman donanmasının yapa - cağı vazifeyi hava kuvvetlerinin de işbirliği sayesinde bugün ba - şarabilmektedir. Bunu hergün taarruza uğrayan İngiliz ticaret filolarının çektiği zorluklar ve kaybettiği vâhidlerden anlamak zor değildir.

Son olarak geçen hafta, Atlas Okyanusunun Manş denizine yakın kısmında ve Portekiz sahil - leri civarında Konvoy (1) lerin himayesinde İngiltereye gelen 25 gemilik bir kafileye yapılan taarruz çok tetkike şâyan bir mevzudur.

Denizaltılar ve hava filolarile yapılan hücumda, Konvoy'lerin tam isabetler kaydederek tahrip edildikleri, bunlardan ancak on iki nakliye gemisile üç Konvoy'in Portekiz arazisindeki bir şehre iltica ederek kendilerini güç halle kurtardıkları ajansların verdiği haberler meyanındadır.

Şu halde, Almanların Atlantik harbine pek de boş olarak giriş - medikleri, bu faaliyet devam et - tiği takdirde, deniz harbi şiddet - lendirilerek Britanyanın Domin - yonlarile ittisal yollarının kesil - mesi mevzuubahs edilebilir..

Alman denizaltılarile hava kuvvetlerinin Atlas Okyanusunda faaliyette bulunmaları için, mayi mahrukatlarını, diğer iaşe ve cephane maddelerini ikmal mecburiyetleri vardır. Bu mecburiyet, Atlantikde veya ona civar mıntakalarda üsler tesis etmekle izale olunabilir..

Şu halde, Atlantik deniz har - bini kazanmak için Büyük Bri - tanyanın muazzam deniz kuvvetlerini bu maksatla harekete ge - çirmesinden evvel, Alman denizaltılarına ve hava kuvvetlerine üs teşkil eden mahalleri bulması bunu tahrip etmesi bir zaruret - tir.

Gerek «hululü muslihane» yani sulh yolile, gerekse cebren ve harp yolile Alman denizaltlarile hava kuvvetlerine üs teşkil eden mıntaka ve mahaller tahrip olunmadıkça Atlantik deniz harbinin ve binnetice bugünkü dünya harbinin İngiltere lehine bir zaferle taçlanması, buraya kadar yap - tığımız tetkiklerden çıkan neti - celere göre «mümkündür» deni - lemez.

RahmiYağız

(1) Konvoy, ticaret filolarını düş - man taarruzlarına karşı himaye için yanlarına ktılın deniz hrp vahitlerine verilen beynelmilel bir isimdir.

Almanyanın geçen harpte ancak 28 denizaltısı vardı

Bu harpte denizaltı gemileri - nin de büyük faaliyet gösterdiklerine şahit oluyoruz.

Halbuki 1914 ağustosunda Almanya umumî harbe girdiği zaman 28 tane tahtelbahri vardı. 1918 sonteşrin ayında ise, Almanya durmadan çalışan tezgâhla - rının gayreti sayesinde bu miktarı 175 e çıkarmıştı. Ayrıca tezgâhlarda inşa halinde 150 tahtelba - hir daha vardı.

Almanya geçen umumî harpte 178 denizaltı kaybetmişti. Yalnız bu harbin son altı ayında kay - bettiği denizaltı gemileri 69 u bulmuştu

Fakat o tarihte Alman tezgâhlarının aylık inşaatı 10 tahtel - bahri geçmiyordu.

Bu harbin başlangıcında ise, Almanların 80 denizaltı gemisi vardı. Fakat harp başlayınca açık deniz tahtelbahirleri ile cep tahtelbahirleri inşaatına hız verildi. Almanlar her tipten ayda 18 tahtelbahir inşa etmeğe muvaffak oldular.

İngilizler ise, daha ziyade tahtelbahir avcı gemileri inşasına ehemmiyet verdiler.

Diğer taraftan denizaltı gemilerinin artması, vapur inşaatının masraflarını arttırmıştır. Meselâ 1914 de 7500 tonluk bir vapur 45,000 İngiliz lirasına çıkıyordu. İki sene sonra bu miktar 180,000 İngiliz lirasını buldu. 1920 de ise 258,750 İngiliz lirası..

At Yarışlarının Sekizinci Haftası

Bugünkü koşularda kuvvetli atlar var

Bahsi müşterek her haftakinden daha heyecanlı olacak

(1 inci Sayfadan Devam)

Süleyk, Gülgeç isminde dört hayvan yazılmıştır.

Koşunun en kuvvetli atı Tar - zandır. Bu koşuda bilhassa ikin - cilik için diğer üç hayvan arasında büyük bir mücadele olacak - tır. Hangisinin galip geleceğini tahmin etmek çok güçtür. Üçü de aşağı yukarı müsavi kuvvettedirler.

İKİNCİ KOŞU:

Üç yaşındaki yerli yarım kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustur. Mesafe 1200 metredir. Heves, Delikanlı, Elhan, Neriman isminde dört hayvan koşacaktır. Bunların içinde de Elhan diğer - lerinden çok şanslıdır. Elhana en yakın olan Hevestir. Mücadele - nin ikisi arasında olacağı muhakkaktır. Yalnız Nerimanın ne ya - pacağını kestirmek müşküldür.

ÜÇÜNCÜ KOŞU:

İki yaşında yerli safkan İngiliz tayalrı arasındadır. Mesafe 1200 metredir. Günün en heyecanlı koşularından biridir. Karabiber, Çobankızı, Saron, Demet, Buket is - minde bu senenin en kuvvetli beş tayı yazılmıştır. Evvelki hafta Buketin Çobankızını vurarak birinci geldiği malûmdur. Ayakları doğuştan sakat olan ve bu yüz - den çok ucuza satılan Çobankı - zı Veliefendinin sert topraklı pistinde Ankaradaki muvaffakiyeti - ni gösterememektedir. Ayni ahıra mensup olan Buket ve Demet ise günden güne daha iyi koşmakta ve en kuvvetli rakiplerini bile aralarına alarak sıkıştırıp mağlûp etmektedir. Karabiberin de son tecrübelerde çok iyi vaziyete geldiği söylenmektedir.

DÖRDÜNCÜ KOŞU:

Üç ve daha yukarı yaştaki safkan İngiliz at ve kısraklarına mahsustur. Mesafesi 2000 metre - dir. Dandi, Karanfil, Özdemir, Romans, Rua, Humhatun isminde altı kuvvetli hayvan yazılmıştır. Bu senenin en iyi İngiliz atları arasında olan bu koşunun çok heyecanlı olacağı ve bilhassa Ka - ranfil ile Romansın seyircilere zevkli dakikalar yaşatacağı mu - hakkaktır. 15 gündenberi dinle - nen Karanfilin eski kuvvetini göstermesi beklenmektedir.

Yorgunluk yüzünden ve sırf kendi fena koşması ile Romansa mağlûp olan Karanfilin intika - mını alması muhtemeldir.

BEŞİNCİ KOŞU:

Dört ve daha yukarı yaştaki safkan Arap at ve kısraklara mahsustur. mesafe 3000 metredir. Tomurcuk, Bozkurt, Bora, Işık, Sa - va beraber koşacaklardır. Uzun mesafe üzerinde Arap atlarının en kuvvetlilerini beraber görmek çok zevkli ve heyecanlı olacak - tır. Her girdiği koşuyu kolaylıkla kazanan Sava, bu defa da en şanslı hayvandır. En kuvvetli rakibi Tomurcuktur.

Fakat 1,5 sene hiç koşmıyan Tomurcuğun bu uzun mesafe ü - zerinde Sava gibi kuvvetli bir at ile sonuna kadar mücadele ede - bileceği şüphelidir.

Bugünkü koşularda ikili ba - his: 1, 3 ve 5 inci koşularda, çifte bahis: 2 - 3, 4 - 5 inci koşularda ve üçlü bahis de: 3 - 4 - 5 inci koşulardadır.

Bir Tasarruf Bonosu Alınız.
(7488)

Edebî Tefrika No: 4

atır İçin Öldürdüler

Yazan: AKAGÜNDÜZ

yun temizliyemeciğini ateş ğ ermiş. Ateşin temizleye - ğ ini göz yaşı temizler. Bu - nu ğ ahları da musiki.

Ş ân gelir ki herkes kendisini ğ ürmez olur. Hıçkırıklar sa- ğ ta taşar, musikinin sesi vic- ğ rda akseder. Fakat salon ğ nca... Ne olduğunu biliyo - ğ demin bana ağlıyanlar şim- ğ ldanırlar; ne müthiş san - ğ Ne bulunmaz kudret! Ah, ğ ordu ahlâksız olmasaydı... ğ ıkların hepsini seziyorum. ğ için mukabeleye ne lüzum ğ şte bugün de intikam al - ğ beni sözle ağlatanları ben ğ öldürttüm. Ben dimdik du - ğ karşımda titredikler, sa - ğ göz yaşı döktüler...

Canımali buna (hakareti mu - siki ile iade) der.

Melekten adam olsaydı, Cebra- il, adına mutlaka Canımali diye- cekti.

Bu söz musiki ve kalem üstadı Ahmed Rasimindir.

Öyle amma bu tezadlar ne olu- yor? Birbirine zıd olan bu üç hüviytein sırrı ne?

Evet, baştanbaşa biliyorum. Bu çok esrarengiz bir sırdır. Aziz ve temiz dostum Canımali! Kulak - ların çınlasın, bu sırrı açıklamak- tan kendimi alamadığım için beni affet.

İşte bir saat önce karşımda o - turdun. Gölge gibi geldin, gölge gibi gittin. Simsiyah gözlerinin etrafında yine kıpkırmızı bir çiz- gi halkası vardı. Döktüğün göz - yaşlarından olduğunu bilmiyen- ler alkolik olduğuna hükmedi - yorlar. İçim yandı. Çeyrek asrı çok geçen dostluğumuzdan cesa- ret alarak seni anlataca - ğım. Buna karar verdim. Taksim bahçesinin köşesinde ayaz, ince rüzgâr birdenbire anaforlandı. Talimhaneye döndüm. Odama girdiğim vakit içim rahattı. İyi vazifeye hazırlananların zevkini hissettim. Fakat bundan önce da- ha rahat bir uyku gerek.

YILDIRIM AŞKI

Canımali bir fedaidir.

Onun bu esrarengiz, orijinal hikâyesini okuyanlar; son satırı bi- tirdikleri zaman Aliye karşı kalb- lerinde ölçülmez bir şefkat, mu- habbet duyacaklardır.

Fakat Alinin bunlardan hiçbi- rine ihtiyacı yok. O, kurtarıla - mıyacak bir bedbahtlık fırtınası - nın dalgaları içinde imdat bek - lemeğe tenezzül etmeden sürük - lenip gidiyor.

Bu şefkati bu muhabbeti başka Alilere başka Fatmalara göster - meli. O başkalarına ki onlarda A- li kadar seziş, şuur, irade kuvveti bulunmayabilir.

Fazilet; bu, insandır. diyen A- li sonunda kendisini arzusile öl- dürttü. Birçok insanları kurtar - mak için.

O kurtulanlar da Aliyi öldür - düler.

Öyle bir zabıta vak'ası ki dün- yada hiç bir gizli polis, hiç bir müddeiumumi, hiç bir hâkim, hat- tâ denilebilir ki hukuk denilen vâhimeler, mevzualar kütüpha - nesi işin içinden çıkamaz.

Nitekim hâdisenin içinde meş- hur bir avukat da bulunduğu hal- de cinayetin inceliğini, dehşetini farkedememiştir.

Ali ile her yalnız kalışımızda:

— Beni, derdi, hatır için öldü - recekler. Ben bu ölümden silki - nip sıyrılmıyacağım. Bir defa söz verdim. Çünkü insanım. İnsan; bu, fazilettir. Mademki bir çok - larının hayatı benim öldürülme- me bağlıdır. Ne şekilde olursa ol- sun çokluk azlığı yener.

Ben şahsî olarak bunun önüne geçmek istedim. Vakit kaybet - tiğim için yetişip muvaffak ola - madım. Bütün yaptığım, ettiğim şu mahalle kahvesi hikmetini sa- vurmaktan ileriye geçemedi:

— Ne yapıyorsun? Nur topu gibi bir kadının, altı aylık bir ev- lâdın var. Fazilet insanın ta ken- disi ise, dünyada senden başka daha iki milyara yakın insan var.

Her şeye inat hayatta hâdise - lerde mukadder olan yolda so - nuna kadar yürüdü.

Hakikî şöhret beklemeden, ken diliğinden gelir. Bu gelişin önüne geçilemez. San'atkâr Ali yirmi se- kiz yaşında bu tahta çıktı. Şöhret çelengini Ali başına koymadı; fa- kat şöhret, Aliyi çelenk edip ken- di başına koydu .

O gün temiz, bozulmamış in - san vasıflarının tamamını taşı - yordu. Adı kalblerde, hâfızalarda yer ediyordu. Ocaklar, salonlar, klüpler ona açıktı.

Devrin büyüklerinde de —hiç de ihtiyaçları, mecburiyetleri ol - madan— Aliye karşı açık sevgi göstermek arzuları peyda olmuş- tu.

Garp musikisine, bizim klâsik - lere pek o kadar aldırış etmeyen Talât paşa ikide bir Aliyi dinle - meğe —kendi sözile— cana min- net bilmeğe başlamıştı.

Bir gece Prens Said Halim pa- şanın yalısında Talât paşa daya - namadı:

— A be Ali! dedi. Sen yorgun insanın yalnız kalbine değil, di - mağına da kuvvet veriyorsun.

Aliyi Veliahda da övmüş. Bir konserine Veliahd Yusuf İzzettin de geldi. Talât paşa Aliye gizlice demiş ki:

— Programın sonundaki bir - kaç parçayı çıkar. Babası Sultan Azizin sevdiği şarkılardan iki üç şey koy. Sen bulursun. Babasın- dan başka bir şey sayıklayama - yan adamcağız memnun olur.

Veliahd Aliyi Ayazağa köşkine davet etti. Babasının sevdiği şar- kıların notalarını verdi, bir çok iltifatlar, hediyeler, alkışlar...

Padişah Sultan Reşada viyo - lonselle eski Mevlevî besteleri çaldı. İhtiyarı coşturmuş, salonun ortasında mevlevî dervişleri gibi döndürmüş.

— Bravo Canımali!

Dedim, güdlü:

— Bravo yalnız bana değil. Ben yarım coşturdum, öteki yarısını da iki şişe üç yıldızlı konyak te- min etti.

Ahmed Rasim Yoğurtcudaki e- vinde Aliyi beklerdi. Süleyman Nazif:

— Bu dehâ namazdinin çaldı- ğı her Diyarıbekir Maya'sı beni onar sene gençleştiriyor; onu yir- mi sene daha sonra dinlemeli. derdi.

Alinin elini sıkabilmek —ebe- dî tanbul üstadı Cemil bey gi - bi— bir şeref sayılırdı.

Bütün bunlar Alinin ne teva- zuunu eksiltti, ne gururunu şah- landırdı.

(Arkası Var)

HİKAYE

BİRAZ AŞK

Yazan: ZİYA VEHBİ

Aydın kasaba bütün ciddiyetini muhafaza ediyordu. Bu suretle hareketinden onu herkes takdirle anıyordu. Müessese müdüründen daha geniş mikyasta bir sevgi, saygı kazanmağa başlamıştı. Memleketin ileri gelenleri onunla konuşmak, anlaşmak fırsatını kolluyorlardı. Aydın ise kahvelerde bile görülemiyordu.

Bazı cemiyetlere bayanlar da geliyor, oturuluyor, konuşuluyordu. Aydın bir kere her şeyden evvel kasabaya daha yeni gelmiş, toplantılara iştirake yeni okyulmuştu.

Aydının ağır duruşlarına, çekingen ve ayrıca kibar bir eda ile görünüşlerine karşı bayanlar arasında merak ve alâka uyanıyordu.

Bayanlar kendisi hakkında fikir yürütürlerken bazısı:

— Pek kibar bir genç.

Bazısı da Aydından yüz bulamadıkları için,

— Doğrusu ya çok mağrur! diyorlardı.

Aydın bu söylenenleri hep sonradan, muhitte edindiği arkadaşlardan dinliyordu.

Aydının çekingen, mağrur duruşuna tutulan bayanlar her fırsatta tanışmayı icat etmek istiyorlardı. Bir akşam gençler birliğinin bir müsameresi vardı. Salonda piyano da bulunuyordu. Müessese müdürü bir konuşma ile kendisinin piyano çalmakta olduğunu anlayınca bir emrivâki ile Aydını piyano başına oturttu. Aydın «ne çalsam acaba?..» diye başını kaldırıp havada ses ararken kadınalr yerlerinden kalkıp ayak uçlarına basarak arkasından bakıyorlar ve:

— Bak piyano da çalmasını biliyormuş! diyerek fısıldaşıyorlardı.

Aydına göz koyan kızlar onun pyano çalışına bayılıyorlardı. Aydın o gece piyanoda «biraz aşk» parçasını çaldığı halde «biraz aşk» ın manasını kimse anlıyamamıştı.

Aydın tamamile notaya uymuyordu. Kendi hislerini de nağmelerle karıştırdığından çaldığı parçaya kıvrak, oynak, çekici, canlandırıcı bir ahenk veriyordu. Bunun içindir ki bütün herkes kulak ve göz kesilmişti. Aydın duyarak çaldığından duyurmasını, sonuna kadar dinletmesini de biliyordu. «Biraz aşk» parçasının çalınması bitince bir bayın bu esnada ayaklandığı görüldü. Sonra:

— Çok rica ediyoruz çaldığınız parçanın adını bize söyleyiniz.

Dedi.

Aydın cevap vermeğe vakit bulmadan, dinleyenlerin ısrarı üzerine tekrar piyano başına oturdu ve ayni parçayı çaldı ve tekrar alkışlandı.

Deminki bay kalabalık arasından:

— Adını koyunuz! sesini yükseltti.

Aydın tereddütle ve mütebessim bir bakışla:

— Biraz aşk! dedi ve yerine oturdu. Kadınlar salonu müthiş bir alkış sağnağı içinde bıraktılar.

Müessese müdürü, memurunun topladığı iltifattan kıskançlık duydu. Buna rağmen hissiyatını saklıyamadı. Aydının elini sıktı. Kaymakam, belediye reisi, parti ve Halkevi başkanı tebrik etti. Aydın vakur ve mütebessim görünüyordu. Yaptığı tesirden yüreği sevinç içinde idi. Müdüre fısıldanan bir söz üzerine müdür Aydının yanına yaklaştı. Kulağına:

— Bir muallim hanım bu parçayı sizinle kemanla çalmak arzusundadır tekrarlar mısınız?

Dediği zaman Aydın bu teklifi reddetmedi. Ve Aydına mağrur damgasını vuran bayan kemanile beraber piyano başında göründü. Aydın piyanoya geçti. Genç adam piyanonun tuşları üzerinde parmaklarını gezdirmekte iken bayan hem akort yapıyor, hem de Aydını yakmdan ve candan süzerek:

— İşte tanışmayı sonraya bırakan adamı böyle elde ederler.

Diyip zihnini kurcalıyordu.

Bayalar ise kulaktan kulağa gizlice:

— Ne mutlu Rebiaya, ne mutlu Rebiaya.. Kemanile çocuğu kendine çekecek.. diyorlardı.

Aydın ve Rebia çalmağa başlamışlardı. Rebia zeki bri kızdı. Kulaktan hemen parçayı kemana almıştı. Mükemmel çalıyorlardı. Salondakilerin bütün dikkatleri ikisi üzerinde toplanmıştı. Piyanoya yakın oturan bir genç hissiyatını saklıyamadı. Aydının da, kızın da duyabilmesi için biraz yüksekce:

— Bu bir aşk parçası da ne sihirli, kerametli şeymiş..

Demekte idi. Parça sona erince Aydın Rebianın elini sıktı.

Aydın Rabianın elini sıktı ve o gece nişanlanmşlardı..

HALK SÜTUNU

BİR GENÇ KIZ İŞ ARIYOR

Kimsesizliği dolayısiyle ilkmektebi bitiremeden tahsili bırakmıya mecbur kalmış on beş yaşında bir kız müesseselerde, fabrikalarda iş aramaktadır. İş sahiplerinin gazetemiz Halk Sütunu vasıtasiyle (Sabahat) ismine bildirmeleri rica olunur.

Muhasebesi, yazısı kuvvetli bir zat iş arıyor

Evvelce telgrafhanede muhasip olarak uzun müddet çalışmış, muhasebesi ve yazısı kuvvetli, müstakim bir zat kanaatkâr bir ücretle bir iş aramaktadır. Muhterem iş sahiplerinin Son Telgraf gazetesi Halk sütununda B. Cemal'e yazmaları mercudur.

Aranıyor

Bilhassa iyi balık pişirmesini bilen bir aşçı aranmaktadır. Galatada Cenyo lokantasına müracaat olunmalıdır.

AÇIK KONUŞMA: İzmir lisesi mezunu Bayan İ. G. ye: İlânların yazılması için gizli tutulmak üzere adresinizin de bildirilmesini rica ederiz.

HAYATTAN HAKİKÎ BİR ROMAN

Iztırap ve Günaha sürükleyen sevgi

Fakir musikîşinasın genç, güzel karısı derin bir gönül sarhoşluğuna dalmıştı. Fakat bir gün...

Röportajı Yapan: HALÛK CEMAL

(Bu vak'a bir romandan bir parça değil fakir, toy bir kadının başından geçen hakikî bir gönül masalıdır.

Üç kişi arasında oynanan fakat iki kişinin bildiği bu oyunun baş aktrisi olan genç kadını bana bir tesadüf tanıttı. Adliye reportajlarını okuduğunu söyliyerek «Para aşktan üstündür» başlıklı bir yazımdaki servet uğruna karısını terkeden erkeğin hareketinin her sevgiye teşmil edilemiyeceğini iddia etti ve bunu isbat için de şimdi çok uzakta kalan yıllanmış bir mâzi hatırasını anlattı. Genç kadın gönüllerini tahlil eden ve onlara bir ibret vesilesi veren bu macerayı aile mahremiyetine olan hürmet borcumla isimlerini değiştirerek aynen kahramanın ağzından naklediyorum:)

— «Beş yıl evvel sevişerek evlendim. Kocam genç, güzel bir kemanistti. Onu ilk defa bir konserde görmüş, kendisinden ziyade kemanını beğenmiştim. Artık çaldığı yerleri hiç kaçırmıyordum. Günler geçtikçe, sürüklendiğim bu sesin sahibine de daha üstün bir kuvvetle bağlandığımı anladım. Onu sevmiştim. Hem öyle bir sevgi ile başım dönmüştü ki evlenmiyeyim diye annemin, babamın yaptıkları bütün ısrarlar, bu fakir san'atkârla rahat edemiyeceğime dair ileri sürdükleri tekmil fikirler sevgimin önünde birer birer dağıldı. Evlendik ve yıllarca pek mes'ud olduk!... Evet yalnız izdivacımızın ilk aylarında değil, ilk senelerinde de, cihana sığmıyacak kadar temiz, sonsuz bir saadetin kucağında baş başa yaşadık. Evimiz fakir ve çok mütevazidi. Kazancımız ancak onun bir hususî mektepdeki musikî muallimliği maaşına ve ara sıra iştirak ettiği konserlerin getirdiği mahdut paraya münhasırdı. Bu kadar az bir gelirle başka bir erkek ve kadın olsaydı belki müşkülât çekerler, ihtimal ki biraz sonra yokluk kavgaları başlardı. Fakat biz ikimiz de birbirimize bağlı, tok gözlü idik. Kendi varidatımıza göre boy vermeği biliyorduk. İki odalı küçük evimiz bizim için en muhteşem bir apartımandan daha üstündü. Müşterek yaşayışımız bütün bir intizamla kurulmuştu:

Sabahları günün erken saatlerinde kocamdan evvel kalkar, kahvaltımızı hazırlardım. O şaşmıyan bir ittıradla her sabah saat 8 de mektebine yollandıktan sonra odamızı düzeltir, çarşıya çıkar, kendi elimle aldığım yemeklik şeyleri yine kendi elimle pişirir, öğleye kadar hazırlardım. Öğle yemeğinden sonra da bulaşık yıkamak, biraz uyumak, gazete, roman okumak, sökükleri-mizi dikmek, bazan komşulara gitmek, arkadaşlarımı kabul etmek günlerimi doldururdu. Akşam üstleri onun geleceği saatlerde her gün daha artan bir heyecanla hazırlanır, süslenir ve pencerede yolunu beklerdim. Kapıdan girince ilk sözü hatırımı almak, ev işlerinden yorgun olup olmadığımı sormak ve sonra kollarıma atılmak olurdu. O vakit; saadete kanmış insanların rahat, içten tebesümleri ile ona cevap verirdim:

— «Senin için yorulmak mı?... En sıcak bir sevgiden hız alanlar, kocası için çalışanlar yorulurlar mı hiç?...»

Günlerimiz gibi gecelerimiz de yeknasaktı. Hesaplı bütçemizden sinema, tiyatro gibi eğlenceler için haftada ancak bir akşam ayırabilmiştik. Bu bir gece en seçkin filmlere gider, sair akşamlar evde oturmaktan canımız sıkıldığı vakit sokağa fırlar, iki küçük işçi âşık gibi kolkola sokak sokak, cadde cadde dolaşırdık!..

İkimize de birbirine benziyen günlerden, gecelerden bıkkınlık gelmiyordu. Çünkü bizim için hayat berber olmanın verdiği saadette idi. Bu saadeatle hep sona kadar da beraber gidecektik. Fakat bir gün bir tesadüf, hiç beklenmiyen bir zamanda yuvamızın üstüne bir kara bulut gibi kapandı:

Kocamın talebelerinden birinin çok zengin, fabrikatör babası, oğulnun doğum günü yıldönümü münasebetile büyük bir ziyafet veriyordu. Davetli olan Bedi evde yalnız kalıp sıkılmamam için beni de beraber götürdü. Orada tanıdığım fabrikatörün büyük oğlu Nejad bana tabiiden fazla bir alâka ve ihtiram gösterdi.

Nejad tahsilini Avrupada tamamlamış 35 yaşlarında güzel bir mühendisti. Konuştuğu zaman sürükleyen, dinleten cazip bir ifadesi vardı. Hele gözlerindeki yumuşak, iç açan bakış her kadını çekecek kadar tatlı ve tesirli idi. Sofrada karşısına düşmüştüm. O konuşkanlığını burada da muhafaza ediyor, edebiyattan, müzikten gayet tatlı, sürükliyen bir âhenkle bahsederek herkesi ve bilhassa bütün kadın başlarını üzerine çeviriyordu!...

Ziyafet neş'e içinde uzun müddet devam etti. Bir sürü bilmediğim yemekler, çeşitli yemişler arasında şarap da içtik. Hiç alışık olmadığım içki başımı döndürüyordu. Bazan nazarlarım gayri ihtiyarî onun gözlerine değince büsbütün sarhoş oluyor, ürperdiğimi seziyordum. O vakit hemen gözlerimi kocacığıma döndürerek varlığından kuvvet alıyordum. Bedi de ara sıra bana bakıp gülümsiyordu. Bu bakışlara dudaklarımdaki en tatlı tebessümle cevap veriyordum!.

Zengin, ışıklı gece bir rüya gibiçabucacık geçti. Herkes dağılırken biz de veda ettik. Ayrıldık!..

Yattıktan sonra bilmem neden hayalen yine oraya döndüm.

Hep Nejadı düşündüm. Örnümde ilk defa kocamla bir yabancı erkeğin çehresini, tavırlarını kafamda mukayese ettim: Bedii çok seviyordum. Bu muhakkaktı. Fakat acaba Nejadı da beğenmeğe mi başlıyorum? Bu düşünüş ve sual beş yıllık mes'ut hayatımızda birinci kere o gece zihnime saplandı. Sonraları da Nejada her tesadüfümde daha artanbir kuvvetle lehine inkişaf etti. Tesadüfleri genç mühendis kendisi hazırlıyor, bazı sabahlar pazara gidip öte beri alacağım saatlerde muhteşem otomobille yolumun üstüne çıkıyordu. Birincide ancak baş selâmı, ikincisinde birkaç kelime konuşmakla başlıyan karşılaşmalar sonraları daha sıklaştı ve bir gün; beni sendeletip günaha götüren duygularımdan ebediyen kurtardı:

Hiç unutmam ılık bir yaz sabahı idi. Bedi erkenden imtihan için mektebe gitmişti.. Çarşıdan dönerken yine ona rastladım. Selâmlaştık. Otomobilini durdurdu. Biraz konuştuktan sonra arabesile Bebeğe doğru bir sabah gezintisi teklif etti. Evli bir kadına karşı gösterilmesi icabeden saygı hududu içinde nazikâne yapılan bu daveti reddedemedim. Yanına geçtim. Köprüyü, Beşiktaşı hızla arkada bıraktık. Havaiyattan konuşuyorduk. Fakat tenha yola girince bahis değişti. Kelimeler, cümleler birbiri üstünden atlıyarak malûm, mukadder mevzua geldi. Evvelâ güzelliğimden bahsederek bana hayran olduğunu söyledi. Sonra kalbini açtı.

Bebek koyunda Boğazın güneşle oynaşan suları karşısında ağaçlıklı bir gazinoda oturduğumuz zaman da gençliğimin, güzelliğimin böyle ziyan olmasına acıdığını, kocamda nayrılırsam lüks bir hayat içinde yaşatacağın: temin etti.

(Devamı 6 ıncı Sahifede)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

İnce bir san'at..

Harp ince bir san'attır. Bunun da büyük san'atkârları var. Bunların içinde de türlü türlü deha sahipleri gelmiş, geçmiş. Fakat harbin kaidelerini tamamile kat'i bilerek şu veya bu düstur ile şu veya bu neticenin alınabileceğini kabul etmek kolay değil. İngiliz matbuatının senelerden beri pek tanınmış bir askerî muharriri olan Lidet Hord harbin bir «ilim» olduğu kanaatindedir. Onun için geçen Cihan Harbindenberi cereyan etmiş muharebeleri tetkik ederken bu kanaatle netice çıkarmakta ve hüküm vermektedir.

Ona göre, ayni sebepler ayni neticelere varır düsturu harbe de tatbik edilebilir ve edilmeli. O zaman da İngilterenin Avrupa kıt'asında muharebeye tutuşmaksızın kendi adasını müstahkem bir kale halinde tutması, kıt'a üzerindeki düşmanlarının zayıf düşmesini beklemesi, hulâsa «tedafüî» kalması lâzım gelecek.

Harekâtın başka sahalara yayılması İngiltere hesabına iyi değildir, diye düşünen bu muharriri askeri şimdiki harpte de noktai nazarının vekayi ile isabeti anlaşıldığı fikrindedir. Avrupa kıt'asında Fransaya ve Belçikaya yardım için İngiliz askeri gönderilmekle galebe temin edilebildi mi?. Fransanın mağlûp olmasının önüne geçilemedi. Daha evvel İngiltere tarafından Avrupa kıt'asına asker yollanmasaydı da olurdu, belki daha iyi olurdu. Belçika ile Fransa dayanabildikleri kadar dayanırlar, dayanamazlarsa bundan İngiltere zarar görmezdi. Bilâkis tedafüî mevkiini daha kuvvetlendirmiş olur, hiçbir zayiata uğramadan beklerdi.

Lâkin vekayiin türlü icapları var. Harbin sahası genişlemiş İngiltere yalnız kendi adasını müdafaa vaziyetinde kalamamıştır. Avrupanın garbine, şimaline, cenubuna İngiltere asker göndermeğe mecburdu. Afrikada da ister istemez harekâtı kabul ett

Onun için Lidel Hard'ın bu m talealarına cevap verenler onu yalnız nazariyatla meşgul, vekayiin iktiza ettirdiği halleri görmek istemiyor diye söylüyorlar.

Onun en ziyade itiraza uğrıyor noktai nazarı da harbi yukarıda işaret edildiği gibi bir «ilim» sanması ve ona riyazi bir kat'iyet vermek istdişyeiri

Lidel Hard bu noktai nazarını yeni neşrettiği makalelerile anlatıyor. Fakat harpte ayni sebeplerin ayni neticeyi vermesi kabul edilir gibi görülmemektedir. Çünkü ilim sahasında bir düstur tatbik edilince her vakit ayni neticeyi verebilirse de harpte filân zaman görülmüş bir hareketi diğer bir zaman tekrar edince ayni muvaffakiyeti alabilmek her vakit mümkün değildir. O hareket başka bir yerde başkaları tarafından başka bir zamanda tekrar edildiği anda şerait büsbütün değişmiş olabilir.

Hulâsa harp sakin odalarda harita başında uzun uzadıya düşünülerek takviye edilmiş hareketlerden vücude gelebilse de tasavvurların filiyat sahasında muharebe meydanlarında arz edeceği mahiyet değişmektedir.

Sonra Lidel Hard'ı bu noktai nazarda ısrara sevkeden diğer bir yük bir sebep daha var: Bu da manda herşey makine ile, motörle oluyor. Artık harp de makine ve motör işidir. Onun için harp meselesini kat'i düsturlarla halletmek mümkün olacak. Motörler hesap edince hangi taraf üstün o kazanacak.

Buna karşı da şu cevap verilmektedir: Makine ile motörlerin ehemmiyeti aşikâr. Fakat onları idare edecek olan yine insandır. İnsan zekâsı, cesareti, azim ve iradesi. İngilizler bu kıymetlerin tekinden daima üstün görülürlar.

Her vakit ayni sepepler ayni neticeleri vermez. Bilhassa harp, türlü şekiller arzeder. Mağlûbiyetlerden istifade etmektir.

ANSİKLOPEDİ

Suriyenin belli başlı en büyük şehirleri

ŞAM: Şam için dünyanın en eski şehri derler. Bir zamanlar Emevilerin payitahtı idi. Şımdi Suriye Cümhuriyet hükûmeti merkezidir. Şimdiye kadar yakınşarkta vukua gelen muharebelerde Şam her zaman büyük bir rol oynamıştır.

Nüfusu hâlen 300,000 kadardır. Şama hâkim olan, Suriyeye hâkim olur, diye bir söz vardır.

BEYRUT: Eski Finikelilerin Berit diye isim verdikleri şehirdir. Romalılra zamanında bir kültür merkezi idi. Lübnanlılar buraya «Akdenizin incisi» derler. Nasıl ki Mısırlılar İskenderiye için, Filistinliler de Hayfa için öyle derler.

Nüfusu 180,000 kadardır ve çalışkandır. Fakat politikadan konuşmağı çok severler. Şehrin evleri birbiri üstüne amfiteatr şeklindedir.

SAYDA: Lübnan şehridir. Finikeliler Sidon derlerdi. Bir zamanlar siyasi ve ticari büyük bir merkezdi. Şimdi, sanki tarihinde ve hatıralarının sikleti altında ezilmiş gibi, iki büklüm kocaman bir köydür. Mezarları, minareleri, kabirleri, surları, harap halde si bakidir.

TRABLUS: Frenkler Tripoli derler. Yani «üç şehir» demektir. Finikeliler tarafından kurulmuştur. İyi muhafaza edilmiş bir halde Senjil kalesi meşhurdur.

Petrol borusu, Irak petrollerini buraya akıtmağa başladığı zaman, büyük bir ehemmiyet almıştır. Humusa ve Halebe giden demiryolu başıdır.

HALEP: Şamın ikinci büyük şehri ve rakibidir. 300,000 nüfusu vardır. Fakat burada her milletten insan bulunur. Türk nüfusu büyüktür, mevkii itibarile mühim bir ticaret ve sınaat merkezidir.

EDEBÎ ROMAN: 94

Bir Cinayet Davası

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

— Ben söyledim. Fakat, hayalimden uydurarak söylemedim. Her söylediğim söz için bir vesika gösterebilirim. Avukat bey ise itiraf ettiği gibi tek vesika göstermeğe muktedir değildir. Nihayet mutlak ve umumî bir hüküm ifade eden cümlesi saçma ve iftiradır.

Dedi ve.. onu daha fazla söyletmiyen avukat Muzaffer müdahalesini yaparak:

— Avukat arkadaş söylediğini geriye almış, tarziye vermiştir. Ben ona ahlâksız değil, terbiyesiz demek istedim.. deyişi bizi ve efârı umumiyeyi tatmin edecek bir tevildir.

Diye avukat cemilin tevil ve tarziyesini tebarüz ettirdi. Cemil de, bu sözlere itiraz etmedi.

Mahkemeyi, bütün dinleyicileri hayrete düşüren bu sahneler böyle kapanırken hâkim de Güzinden yeni bir sual sordu:

— Ferdi evde iken Vedat hiç annenizi ziyaret etti mi?

annenizi ziyaret etti mi?

Güzin bir saniye düşündü, ondan sonra:

— Hayır...

Dedi ve devam etti:

— Babamın bizi ilk bulduğu gece Ferdi ile beraber kapının önündeydi. Onu gördü, bildi, duydu. Eve girdiğini ve geceyi benim odamda geçirdiğini de biliyordu. Herhalde annemin babamın gelişini haber aldığında öğrenmiştir. Bütün bunlara rağmen onun itirazını duymadım. Fakat, şunu da ilâve etmek isterim ki, babamın kısa ziyaretleri, yahut da daha doğru ifade ile annemin randevuları Ferdinin evde bulunmadığı sıralara tesadüf etmiştir.

— Ferdi muayyen saatlerde mi evden çıkardı?.

— Hayır.

— Ne zamanlar evde bulunurdu?!..

Güzin dudağında beliren bir işmizazla:

Onun işi yoktu ki, muayyen saati olsun...

Der gi bir görünüş yaptı ve cevabını verdi:

— İlk önce size arzetmiştim. Ferdi tamamile zevkine bağlı birisi idi. Kendisinin büro mesaisi yoktu. Filhakika Havyar hanında dört beş odalı bir yazıhanesi, kâtipleri, daktiloları vardı. Hâlâ duruyor, adı da: «Türk inşaat, alım ve satım, komisyon evi» dir. O daha ziyade annemin vaktinde daha çok yekûn tutan servetini yemeği, hoşuna giden kadınlar peşinde koşmayı severdi. Çalımından geçilmiyen Şişliyi, monden ve sosyete toplantıların hepsini tanıyan, bilen bir çok muhitlere sahip olan gamsız, kasavetsiz yegâne erkek idi. Şimdi ne yapıyor bilmiyorum?

— Anlattığınız bu vaziyete göre Vedadın annenizi görmeğe geldiği saatlerde evde bulunması lâzımdı?

— Annem Vedada dört buçukla beş arasında kabul saati tayin ediyordu. Halbuki, bu saatlerde Ferdinin evde bulunmasına imkân yoktur. İstanbulun bu tip adamları için bu saat eğlenti, sinema, randevu saatleridir. Ferdi de yazıhanesine gitmiş ve gitmemiş olsun, bu saatte evde bulunmazdı. Hiç bir şey olmasa sinemaya giderdi.

— Siz Ferdi ile gayet gergin bir münasebete sahip olduğunuzu söylediniz.

— Evet söyledim.

Güzin bu cevabı verdikten sonra, bir saniye düşündü, sözünü sürdürdü:

— Fakat, gerginlik ikimiz arasında kalıyordu. Harice bunu hissettirmememiz lâzımdı.. nitekim biz de öyle yapıyorduk.

Hâkim bundan sonra kaşlarını çatarak:

— Babanıza kapı önünde rastgeldiğiniz gece Ferdi ile birlikte eve dönüyordunuz değil mi?

— Evet..

— Siz de, şoför de, Ferdi de bu dönüşün sinema dönüşü olduğunu söylediniz. Sinemada Vedadla beraber bulunmanız aranızda mevcut bulunduğunu ima ettiğiniz vaziyete mütezat değil mi?

— Vedatla beraber sinemadan dönüşüm kendisile birlikte sinemada bulunduğum için değildir. Vedat sinemadan dönüyordu. Fakat, ben bir ziyaretten geliyordum. Bomontiden bir istasyon evvel arabaya bindim. Yolda beni gördü, arabayı durduttu. Bu emrivaki, şoförün bana bakan gözleri karşısında ben arabaya binmemezlik edemezdim. Çirkin bir hücum altında kalırdım. Bugün için artık sır diye içimde bir şey kalmamış olduğuna göre. Hattâ şoför de buraya çağırılabilir ve sözümün doğruluğu tahkik edilebilir.

— Vedat annenizle kaç defa konuştu?

— Vedat annemle topu topu dört defadan fazla konuşmamıştır.

— Bu mükâlemelerin hangisinde siz bulundunuz?

— Yalnız ikisinde bulunduğumu galiba arzetmiştim.

— Sizin bulunduğunuz konuşmalar esnasında Vedatla aralarında münakaaş oldu mu?

— Münakaşa değil, fakat noktai nazar teatisi oldu. Annem artık evlenmiş, aradan yıllar geçmiş olduğu için Vedada dönmek arzusunu göstermiyordu. Vedat ise yani babam bu gayritabiîlik ortadan kaldırılırsa hayata yeni gelmiş üç insan gibi yepyeni bir saadet yuvası kuracağımızı, mâzinin unutulacağını söylüyordu.

— Bu karşılıklı konuşmalar esnasında Vedat annenizi tehdit etmiş?

— Ne gibi?.

— İlkönce sizi kaçırmakla, sonra da kendisini öldürmekle.

— Bunları söyliyenler tamamile yalan söylüyorlar. Babam bir kerecik bile olsun ağzından bile lâkırdı çıkarmamıştır.

— Ayşe mahkemede böyle ifade de verdi.

— Ayşenin tamamile Ferdinin tesiri altında olduğunu söylemiştim. Ayşeden başka türlü bir ifade şekli beklenemez.

— Anneniz kumar oynar mıydı?.

Güzin kat'i bir ifade ile bu sualı reddetti:

— Annem bir kere bile kumar oynamamıştır.

— Halbuki servetinin çoğunu kumarda kaybettiği şahitlerin ifadelerinde var?

— Tamamile yalandır.

— İçki içer miydi?

(Devamı Vardır)

Son 24 Saat İçindeki Hadiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Musolini ile Hitler arasında yapılan mülâkat, Ruzvelt - Çörçil mülâkatına bir cevap telâkki edilmektedir. Musolini ve Hitler de üç maddelik bir beyanname neşretmişlerdir.

Romada çıkan Messajero gazetesi Hitler'le Musolini arasında yapılan mülâkattan bahseden bir yazısında, bu mülâkatta Führer ile Duçenin Ruzvelt - Çörçil plânına karşı «bütün milletlere devamlı bir sulh ve müsmir işbirliği temin edecek bir program hazırlandığını» bildirmektedir.

Bu programa göre, harp sebeplerini doğuran, yani dünya servetlerinin tevziinde gösterilen adaletsizlik, zengin ve fakir milletler arasında yapılan fark bertaraf edilecektir.

İtalyan radyosu bu mülâkatın bir hafta devam ettiğini bildirmiştir. Bu habere göre, Hitler - Musolini mülâkatı, Ruzvelt - Çörçil mülâkatına bir cevap teşkil etmektedir.

Alman gazetelerinin tefsirlerine bakılırsa, Hitler ve Musolini karşısında İngiltere ve Rusyayı düşman olarak görmektedirler. Binaenaleyh mihverciler, bu mülâkatta Bolşevikliğin ve Plütokrasinin imhasına kadar muhareb eye devama karar vermişlerdir.

Ruzvelt - Çörçil beyannamesinin sekiz maddesine mukabil, Hitler - Musolini mülâkatında yalnız üç maddelik bir beyanname neşredilmiştir. Bu maddeler şunlardır:

1 — Harp zaferle nihaletlendirilecektir.

2 — Harp, nihaî surette kaldırılacaktır.

3 — Avrupada adalet prensipleri tesis edilecektir.

Londra radyosu, bu mülâkatta Japonyanın vaziyetinin de görüşüldüğünü ilâve etmektedir.

FİNLER MÜNFERİT SULH İSTİYOR

Bütün İngiliz gazeteleri Finlandiyanın sulh istediğine dair dolaşan şayialardan bahsediyorlar.

«Taymis» gazetesi, bu şayialar hakkında diyor ki:

«Finlandiyada Viborg şehri alınınca, harbin biteceği zannedilmektedir. Finlandiyanın arzusu, eski hudutlarının iadesi ve sulhtur. Finler hemen hemen yalnız harbetmiş olduklarından ve Alman yardımının vadedilenlere nazaran lâşey hükmünde bulunduğundan şikâyet etmektedirler.»

Bu gazeteye nazaran, Finlandiyalılar iki veya üç haftaya kadar, sulh aktedileceğini ümit etmektedirler.

HİTLER TEBRİK ETTİ

Vipuri'nin Fin orduları tarafından işgali üzerine, Hitler Finlandiya Cumhurreisi Riti'yi ve Fin orduları Başkumandanı Mareşal Manerhaym'i telgrafla tebrik etmiş ve Ayrıca Manerhaym'e demir Haç nişanının şövalye haçını vermiştir.

TÜRKİYENİN BİTARAFLIĞI

«Taymis» gazetesinin Alman hududu dahilindeki muhabiri: «Türkiyenin halihazırdaki bitaraflığı son derece kıymetli bir avantajdır» demektedir. Gösterilen sebep, Berlinin görüşüne nazaran, Türkiyeyi Almanya ile birleşmeğe ikna hususundaki ümidin terkedilmiş olmasıdır. Bu, müttefikler için bir kazançtır. Zira bu suretle İran yolu ile Rusyaya yapılan nakliyatı siyanet etmektedirler.

Diğer taraftan Türkiye, Almanyaya karşı müttefiklerle birleşmek istemediğinden dolayı, Almanyanın Karadenizin cenup sahilinde baskın şeklinde hava hücumundan korkusu yoktur. Bu suretle her iki taraf da Türkiyenin bitaraflığından istifade etmekte, binnefis Türkiye ise hiç olmazsa zaman kazanmaktadır.»

Ayni gazete, mihver elçileri - nin Hariciye Vekilimiz tarafından kabul edildikleri sırada, İ - randa ikamet eden Almanlarla İtalyanların tahliyesi için kolaylıklar gösterilmesini Türk hükûmetinden rica ettkilerini zannetmektedir.

TÜRKİYE HARPTEN SONRA MÜHİM ROL OYNIYACAKTIR

İngiliz Hariciye Nazırı Eden İngilterede Kovantri şehrinde bir nutuk söylyerek, İrandan ve Türkiyeden bahsetmiştir. Nazır İngiltere ve Sovyet Rusyanın İranın en ufak bir toprak parçasında gözleri olmadığını teyit ettikten sonra, Türkiyeden bahsetmiş, İngiltere ve Sovyetler Birliğinin Türk mülki tamamiyetine hürmet ettiklerini ve herhangi bir Avrupa devletinin bir tecavüzü takdirinde, Türkiyeye her türlü yardımda bulunulacağı hakkındaki vadi hatırlatmış ve Türkiyenin harpten sonra enternasyonal işlerde mühim bir rol oynıyacağını ilâve etmiştir.

Bir batında 3 çocuk

Karasu kazsaının Sakarya mahallesinde Mehmet oğlu Ömer Gelişli'nin refikası Havva, bir batında üç çocuk doğurmuştur.

Çocuklardan biri kız, ikisi erkektir. Doğum hâdisesinde bir çocuk ölü olarak dünyaya gelmiştir. Diğer bir çocuk 8 ve üçüncüsü de 16 gün sonra ölmüşlerdir. Hükûmet, bu aileye 150 lira ikramiye vermiştir.

Millî Şefimizin Orduya Mesajı

(1 inci Sahifeden Devam)

çağrılırsa, ordularımızın geçmiş kahramanlıklarımızı gururlandıracak surette hareket edeceklerine eminim.

İSMET İNÖNÜ

Ankara, 30 (A.A.) — Mareşal Çakmak, Yüce Başbuğ Reisicümhurumuzun telgrafına şu cevabı vermişlerdir:

«Daima yüksek teveccüh ve itimatlarına mazhariyetle mübahi olan kahraman ordularımıza büyük bir eseriniz olan Zafer Bayramının yildönümü münasebetiyle yeniden ibzal buyurulan iltifatnameleri hemen bütün ordu mensuplarına ibläğ edilmek üzere tamim edilmiştir.

Yüce Başbuğumuzun ve Cümhuriyet hükûmetimizin lûtuflariyle bugün en modern silâh ve techizatla mücehhez ve en iyi bir surette talim ve terbiye ile yetiştirilmiş olan kahraman ordumuzun sulh ve selâmet yolunda hükûmetimizin vereceği her emri son damla kanını dökerek ifaya âmade olduğunu ve geçmiş kahramanlıkları geride bırakacak büyük bir fedakârlıkla verilecek her vazifeyi kemali emniyetle başaracak kudrette bulunduğunu büyük bir fahirle Yüce Başbuğumuza arzederim.

FEVZİ ÇAKMAK

Başvekil Doktor Refik Saydam, Zafer Bayramı münasebetiyle dün Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmağı ziyaret ederek, hükûmet namına orduyu tebrik etmiş ve Mareşal bu ziyareti iade ederek, Başvekile ordunun teşekkürlerini sunmuştur.

İstanbul Liman Reisi değişti

İstanbul Liman Reisi B. Refik Ayantur vazifesinden çekilmiştir. Yerine Devlet Denizyolları Umum Müdür muavini Yusuf Ziya Kalafatoğlu tayin olunmuştur.

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Deniz Gedikli Orta Okulu müsabaka imtihanı

1 — Deniz Gedikli Orta Okulunun 18.8.941 de yapılan müsabaka imtihanına yetişemiyenlerin 10.9.941 günü saat 9 da yapılacak imtihana girebilmeleri için şimdiden kayıtlarının yaptırılması,

2 — Okuların ayni gün ve saatte Deniz Gedikli Okulu binasında bulunmaları ve yanlarında «mürekkepli ve kurşun kalemi ve lâstik» bulundurmaları. «7524»

ŞAKİR ZÜMRE

Türk Sanayii Harbiye ve Madeniye Fabrikasından:

TORNACI - FREZECİ ve TESVİYECİ

alınacaktır. İsteklilerin vesaikile birlikte Fabrikaya müracaatları.

YUCA ÜLKÜ (İstanbul) ve ÜLKÜ (Uşak) Liseleri

KAYITLARA BAŞLANMIŞTIR. İSTEYENLERE MUFASSAL TARİFNAME GÖNDERİLİR.

Uşaktaki Ülkü Lisesinin orta kısmı yoktur.

Son Telgraflar

İngiltereye vapurlar daha serbest geliyor

Londra 31 (A.A.) — «B.B.C.» Bahriye Nazırı Aleksandr beyanatta bulunarak, Atlântik muharebesi henüz kazanılmış olmamasına rağmen, geçen seneye nazaran, büyük farklar olduğunu söylemiştir. Haftada 850,000 ton nisbetinde malzeme İngiltereye gelmektedir.

Nazır, gemilerin ne olduğunu söyliyemiyeceği yeni bir silâhla teçhiz edildiğini ve bununla müessir müdafaada bulunulduğunu ilâve etmiştir.

HARP VAZİYETİ

(1 inci Sahifeden Devam)

lar. Finlerin Sovyet Rusyaya karşı istilâcı bir taarruz emeli yoktu. Acaba bundan sonra da Almanlar hesabına taarruza devam edecekler mi? Bizdeki sonbahar o cephede kışın başlaması demektir. Büyük harekât icrası mümkun değildir. Londradan sızan haberlere ve Hitlerin Fin mareşalini Vipuri'nin işgali dolayısile nişanla tebrik ve taltif edişine bakılırsa, Finlerin Rusya ile münferit bir sulh yapmak niyetinde oldukları anlaşılıyor. Bu tahakkuk ederse Sovyetler şimal cenahlarından emin olarak harbe devam edebilirler.

Almanlar şark cephesinde merkezden ziyade şimal ve cenup cenahındaki ordularile ilerlemeğe çalışıyorlar; cenupta geç kalmış değillerdir. Fakat şimalde geç kaldıklarına şüphe yoktur. Biz daha ilk yazılarımızda kat'î netice cephesinin Leningrad - Moskova arasında olduğunu, muvaffak olmak için Almanların merkez ve cenuptan ziyade cephenin şimal kısmında ilerlemeleri icap ettiğini, Rusların da bu cephede daha çok mukavemet etmeleri lâzım geldiğini yazmıştık. Almanlar Leningrada yaklaştılar, bu bir muvaffakiyettir. Fakat daha evvel davranıp şimal ordularile Ladoga gölü - Smolensk hattına yani Volga nehrinin şimal ayaklarının mıntakasına varmış olsalardı bu harbin cereyanı şimdi bambaşka bir şekle dökülecekti. İşte izah ettiğimiz bu nokta çok mühimdir.

Almanların Moskova - Leningrad demiryolunu kestiğine veya Rusların merkezde yptıkları mukabil taarruzlarla Almanları ikinci hattan da ric'ate mecbur ettiklerine dair sarih bir malûmat yoktur. Ruslar, cephenin cenup kısmında (K) şehri etrafında ve cenubu garbi mıntakasında (N) şehri yakınlarındaki muharebelerden ve Almanların Sovyet topçusu faaliyeti karşısında fazla zayiat verdiklerinden bahsediyorlar. Bizim tahminimize göre K. şehri Kiyef ve N. şehri de Dnyeper dirseğinde Nikopol olsa gerektir. Almanların Kiyef'e garptan taarruz ettikleri, Nikopol'da da Dnyeperi geçerek Azak denizine inmeğe çalıştıkları anlaşılıyor. Almanların bu teşebbüslerinden dünkü yazılarımızda bahsetmiştik. Fakat en mühim hareketleri Gomel'den ve şimalde İlmen gölünün iki tarafından beklemek lâzımdır. Bunlar Rusların şimal ve cenup ordularının cenah ve yanlarına yarma ile başlıyan ihata hareketleri demektir.

Sovyet Tebliği

(1 inci Sahifeden Devam)

şiddetli mukavemetle karşılanmaktadır.

Çarşamba günü Sovyet hava meydanlarından birine yapılan hücumda 23 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Almanlar yerde bir tek tayyare bulamamışlardır.

Moskovanın garbi

(1 inci Sahifeden Devam)

Merkezde yapılan taarruzda gaye Almanların Kief'e doğru ilerlemelerini durdurmaktı. Bu cephede kanlı muharebeler devam ediyor. Moskovanın Garbi siperler, tank tuzakları, her türlü mânialarla doludur. Dün bu cephede bardaktan boşanırcasına yağmur yağmıştır.

Budiyeni orduları Dnyeper nehrinin öte tarafına geçmiş. Almanların Kief'in Şimalinde Dnyeper nehrini geçtikleri iddiası teeyyüt etmemiştir. Odesada kanlı muharebeler devam ediyor. Burada Almanlarla Rumenler kanlı zayiata uğramışlardır.

Yunanistanda hava meydanları bombalandı

Kahire 31 (A.A.) — Ortaşark hava karargâhının tebliği:

İngiliz hava kuvvetleri Akdenizde geniş mikyasta hücumlara devam etmişlerdir. Yunanistandaki hava meydanlarına, Bu meyanda Eloiz hava meydanına taarruz edilmiş, 30 tona yakın bomba atılmıştır. Yerde dağınık tayyareler ve hangarlar tahrip edilmiştir. Hiçbir İngiliz tayyaresi kaybolmamıştır.,

Hint Ordusu

(1 inci Sahifeden Devam)

gildir. Normal miktar, günde bir milyon galondur. Abadan'ın Şimalinde petrol, başlıca noktalarda fışkırmağa devam etmiştir. İngilizlerin yapmış olduğu taarruz yüzünden hiç bir petrol kuyusu hasara uğramamıştır. Yalnız bir petrol hazinesine başka yerde patlamış bir obüsün etrafa saçılan parçaları isabet ederek bu hazineyi yarmıştır.

Bu kıymetli kuyuların hasara uğraması korkusundan dolayı ağır toplarla havan toplarını istimal etmeleri menedilmiş olduğundan Hintli kıtaatın vazifelerini ifa etmeleri çok müşkül olmuştur. Hintli kıtaatın küçük toplarını kullanmak suretiyle karaya çıkmalarının mümkün olmadığı zannedilmiş ve bu zan, sahilden arazinin teşekkülâtı tetkik edildiği zaman kuvvet bulmuştu. Sahile yüksek demir kazıklar çakılmıştı. Bir Hintli Albay, kıtaatın iki demir kaptıya tesadüf etmiş ve vagon şasisini koç başı gibi kullanarak bu kapıları devirmiş ve ileri geçmiş olduklarını hikâye etmiştir.

Düşman, cesaretle harp etmiştir.

Toplarını ve tüfeklerini maharetle kullanmıştır.

Damlardan ateş edenler de bulunmuştur. Muharebe pek çetin olmuştur.

Anglo — İranien Oil Company'nin üç memuru telef olmuştur.

İran harekâtı

(1 inci Sahifeden Devam)

şahsî menfaatlerine âlet etmelerine meydan vermemek arzusu, bu tedbire sebep olarak gösterilmektedir.

İngiltere ve Sovyet Rusya, İrana birer nota vererek, neler istiyeceklerini yakında bildireceklerdir. Anlaşıldığına göre, İngilizler ve Ruslar İranı tamamen işgalden sonra, müzakerelere başlıyacaklardır.

Bir İngiliz gazetesine göre, Müttefikler İrandan şu taleplerde bulunacaklardır:

1 — İranda bulunan Almanların Müttefiklere teslimi.

2 — Müttefiklere ihtiyaçları olduğu zaman, İran demiryollarından ve limanlarından istifade hakkı verilmesi.

3 — İngiliz — İran petrol şirketine ait tesisatın emniyet altına alınması.

Yine bu gazeteye göre, bu talepler kabul edildiği takdirde, İrandaki işgal kuvvetleri asgarî hadde indirilecektir.

Diğer taraftan, Sovyet ve İngiliz kuvvetlerinin ileri hareketleri devam etmektedir. İngilizler Kermanşaha gelmişlerdir. Sovyetler Sâdâbâd, Pehlevi, Bendergez ve Meşhedi işgal ettikten sonra Cemuba doğru yürümektedirler.

Alman-Sovyet harbine bir bakış

Bugün Alman taarruzunun 11 inci haftası başlıyor. İngiliz kaynakları bu müddet zarfında Moskova istikametindeki Alman taarruzlarının kırıldığını ve bütün Alman hamlelerinin cephe boyunca durdurulmuş olduğunu söylüyorlar. Bu kaynaklar Almanların Dnyeperi değil Cenuptan, hattâ Şimalden bile geçtiklerini teyit eder malûmat gelmediğini bildiriyorlar.

Leningrad'a tevcih edilen taarruz, Tallin'e çevrilmiş ve bu şehir böylelikle Almanların eline geçmiştir.

Merkezdeki Sovyet mukabil taarruzları dolayısile, Almanlar bir çok esaslı kuvvetlerinin yerlerini değiştirmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Alman tebliğleri, Budiyeni ordularının Dnyeper'in Garp sahilini geri almak için tekrar ettikleri teşebbüslerin püskürtüldüğünü bildirmektedir.

Vipuri cephesinde Vipuri şehri 30 Ağustos sabahı işgal edilmiştir.

Şehirde sokak muharebeleri olmuştur. Rusların çekilmezden evvel yaptıkları tahribat derecesi milyarlarla ölçülmektedir.

Fin kuvvetleri Vipuri'den sonra, ileri hareketlerine devam ederek, Kivinnapa şehrini de işgal etmişlerdir.

Sovyet kaynakları, cephenin Cenubu Garbî mıntakasında «N» rumuzu ile gösterdikleri şehir civarında 77 inci Alman piyade tümeninin ağır zayiata uğratıldığını bildirmektedir. Almanlar bir kaç gün süren muharebelerde 15 bin insan, 10 topçu bataryası, 22 tank, 84 otomobil, mühim miktarda malzeme kaybetmişlerdir.

Yine Cenup cephesinde «K» şehri yakınlarında Rus topcu kıt'aları Almanlara büyük zayiat verdirmişlerdir.

Bütün cephe boyunca anudane muharebeler devam etmektedir.

Onuncu haftanın sonunda

(Başmakaleden Devam)

zımdı. Ruslar, Romanyadan Besarabyayı almakla bu noktadaki Alman plânını kolaylaştırmıştı. Romanya Besarabyayı geri almak için kendisini Almanların kolları arasına attı. Ve Almanlar, bütün sonbahar aylarında Romanyaya «talim ve terbiye» kıtaları getirdiler. Rusyaya girişilecek taarruzun ikinci safhası, sağ cenahı emniyet altına almaktı. Almanlar bunu kısmen anlaşma yolile, kısmen de askerî harekât.la temin etmeğe çalıştılar. Anlaşılan tasavvurları, Bulgaristan ve Yugoslavya ile anlaşmak ve Yunanistandaki müzmin İtalyan - Yunan harbine de müdahale ederek onu da tasfiye etmekti. Filhakika Bulgaristanla anlaştılar. Yugoslavya ile de bir pakt imzaladıkları halde son dakika bu memlekette yapılan darbe üzerine Yugoslavyaya karşı harekete geçmek mecburiyetinde kaldılar. Bu, Balkan harekâtını bir hafta kadar uzattı. Ve burada kaybedilen bir hafta Almanların umumî plânları üzerine müessir oldu. Yunanistanda ve Giritte de biraz vakit kaybettiler. Türkiye ile meşgul olmayı düşünüp düşünmedikleri malûm değildir.

Fakat bu noktada hakikate en yakın olarak söylenebilecek söz şudur: Eğer Türkiyenin toprakları Trakyaya inhisar etmiş olsaydı, belki Almanlar bunu da tasfiye etmeği düşünebilirlerdi. Fakat Türkiyenin öz kaynağı Anadoluda olduğundan bu memlekete karşı harekete geçmekten çekindiler. Giride kadar uzanarak Adalar denizini de emniyet altına aldıktan ve Türkiye ile de bir pakt imzaladıktan sonra artık sağ cenahlarının emniyet altına alındığına karar vererek 22 Haziranda Rusyaya karş hareke.te geçtiler.

Almanyanın Rusya işinde büyük bir hesap hatasına düştüğü artık şüphe götürmez. Bugün askerî harekât onuncu haftasını bitirerek on birinci haftasına girmiştir. Almanların bu müddet zarfında büyük zaferler kazandıkları inkâr kabul etmez bir hakikattir. Her biri 1914 senesinde kazanılan Tanenberg zaferi büyüklüğünde bir çok meydan muharebeleri kazanmışlar, Rusları Polonyadan Baltık memleketlerinden, Beyaz Rusyanın bir kısmından ve Ukraynanın şarkından atmışlardır. Ruslar yalnız esir olmak üzere, bir milyon iki yüz elli bin zayiat vermişler, on binden fazla tayyare, on beş bin top, on dört bin tank kaybetmislerdir. Alman kıt'aları Dnyeper şehrine varmışlar, Kiyef'i sarmışlar ve Leningrad'ın kapılarına dayanmışlardır. Bütün bunlar hakikat olmakla beraber, onuncu haftanın sonunda da Rus mukavemetinin kırılmadığı bir vâkıadır. Rusya, geniş ve tabii kaynakları zengin olan bir memlekettir. Bu müthiş darbelerden sonra da hâlâ ayakta durmaktadır. Almanyanın hedefi, Rusyayı en kısa bir müddet zarfında —altı ve nihayet sekiz hafta içinde— yıkmaktı. Halbuki onuncu haftanın sonunda henüz Moskovayı, Kiyefi ve Leningradı bile alamamıştır. Yaz geçiyor, kış geliyor. Kışa kadar Kiyef ve belkide Leningrad düşebilir. Moskovanın düşeceği çok şüphelidir. Bu takdirde şimalde Buz denizinden başlıyarak —şehrin düşüp düşmiyeceğine göre— Moskovanın ya şarkından yahut da garbinden geçerek Karadenize kadar uzanan bir cephe kurulmuş olacaktır. Ve Almanlar galip ihtimale göre kışı burada geçireceklerdir.

Almanlar, Rusya ile meşgul iken başlıca düşmanları olan İngilizler de cenupta vaziyetlerini takviye etmişlerdir. Irak işini tasfiye ettikten sonra İngiltere, Suriyeyi istilâ etmiş ve İranı da işgali altına almıştır. Bu suretle daha oraya varmazdan çok evvel Kafkas yolu Almanlar için kapanmış demektir. Gerek İngiltere tarafından bu sahada alınan tedbirler ve gerek Rusyada Almanlar tarafından verilen ağır zayiat ve kaybedilen zaman, artık bu cepheden şarka doğru girişilebilecek her teşebbüse kapıları kapatmış demektir. Almanya Rusyada hedefine varamadı. Eğer geçen sene İngiltereye karşı yapılan hava hücumlarının neticesiz kalması harbin dönüm noktası değilse, Rusya seferi mutlaka harbin dönüm noktası olmak gerektir.

Almanya İngiltereyi mağlûp edemiyecektir. Fakat Almanyanın İngiltereyi mağlûp edememesi ile İngilterenin Almanyayı mağlûp etmesi arasında da büyük fark olduğunu kabul etmek lâzımdır. Bir devletin zafer kazanamaması mutlaka mağlûp olması demek değildir. Kabul etmek lâzımdır ki mağûlp olmaktan kurtulan İngiltere, henüz zaferden çok uzaktır. Şimdiye kadar bütün gayretini mağlûp olmamak noktasında toplıyan İngilterenin Almanyayı nasıl mağlûp edebileceğini düşündüğü bile şüphelidir. Almanyanın yalnız hava hücumlarile mağlûp edilemiyeceği kat'i olarak söylenebilir. Hava kuvveti, ancak, ya kara, yahut da deniz kuvvetine bir yardımcı kuvvettir. İngiltere bu vasıta ile harbi kazanmak mümkün olsaydı, Almanlar geçen sene İngiltere muharebesini kazanırlardı. Almanyanın iktısadî bir tazyik neticesinde inhilâl edeceği ihtimali de bertaraf edilmelidir. Rusya seferi Almanyaya bir şey kazandırmamışsa, hiç olmazsa, iaşe vaziyetini ıslaha yardım edecek olan Ukraynayı kazandırmıştır. Şu halde Almanya, ancak Avrupaya İngiltere veya Amerika tarafından yapılacak bir ihraç hareketile mağlûp edilebilir ki bu devletlerin de böyle bir teşebbüse girişmek niyetinde oldukları - na dair ortada hiç bir delil yoktur. Şu halde 1941 senesinin yazı geçip de kış geldikçe ve Rus harbi uzayıp gittikçe Almanyanın zafer kazanamıyacağı hakikati tebarüz etmekte fakat mağlûp olmıyacak olan İngilterenin zaferi nasıl kazanacağı mesclesi karanlık kalmaktadır.

MEMLEKET MESELELERİ

TÜRK RUHUNA HÂKİM GÜNLER

(1 inci Sahifeden Devam)

şeraresi gibi satıhları tutuştura - rak yandığı bu haileli günlerde biz rahat ve mes'ud kendi yolumuzda ve kendi millî davamızın istikametleri içinde bulunuyoruz. Millî bünyemize ve umumî varlığımıza hâkim kuvvetlerimizi ölçtüğümüz zaman kendimizi 1922 den en az temas ettiğimiz ölçü mevzuuna göre yirmiden yüze kadar misil misil kudretli buluyoruz.

26 Ağustos şefağında Türk millî istiklâlini kurtarmak için kayadan sökülen bir burç azameti ile garp Anadolusunun yaylalarına inen ve yer yüzünde ilk yıldırım harbini yapan Türk ordusu yüzde yüz nisbetinde kabiliyetlerini ve vasıtalarını arttırmış bulunarak millî istiklâli koruma çerçevesi içinde ayni hamle heyecanını muhafaza ediyor ve 30 Ağustosu yaratan o ordu yine bir çok 30 Ağustoslar yaratmak kudreti ile mücehhez bulunuyor.

9 Eylûl, Mustafa Kemalin askerî zaferini tamamlıyan hedefdi ve fakat Atatürkün inkılâp hamlesinde ve Türk milletinin istikbale hâkim şuurunda ilk merhaleydi. O birinci merhaleye hâkim hız yine ayni ana ruh ve ayni ateşli, erişilmez devamlı çâlâkliği muhafaza ediyor. İşte, şimdi Türkün bir keski taşı gibi her yıl ruhunun lâvlarını bilediği o günlerin hatıralarını tazeleyen günler için - deyiz.

1922 den buyana bakanlar ve o günle bugün arasındaki hesaba sığmaz teşebbüsleri ölçmek isteyenler, muhakkak ki Türk inkılâbına, Türk rejimine, Türk Cümhuriyetine ve Türk kudretine Anadolunun içinden baktıkları takdirde bu yüksek varlıktaki azameti daha iyi görüp sezebilir ve mukayeselerini ona göre yapabilirler.

30 Ağustosda, ona tekaddüm eden ve onu takip eden günlerde Anadolunun her köşesinden ve her kıyısından göğe erişmiş manevî bir sifenks görünüyor. Bu Türk birliğinin, Türk iktidarının, Türk milli inkilâpçılığının göğe yükselttiği tek ihtişamdır ve zirvede tek baş görünmektedir: İnönü.

İnönündeki, Sakaryadaki, Dumlupınardaki, Lozandaki ve nihayet dünyayı saran harp ateşinin Türk hudutlarından içeriye dalmasına kalkan olan Şef İnönü bu çehresi ile, bu varlığı ile o zirvedeki görünüşünden temaşa etmek muhakkak ki her Türk için en büyük bir iman tazeliği, en yüksek bir saadet kaynağı oluyor

Muhakkak ki şu anda biz Anadolunun içinden ve her köşesinden Türkiyeye bakarken nasıl bir azametli varlığı görüyorsak, Anadolunun içinden bize bakanlar da bizi bu müşahedenin mütevazin uygunluğu içinde görüyorlar. Eğer, hakikat bunun kendisi olmasaydı her tekimiz diğerimizden şimdi şunu serar halde bulunacaktık:

— Hangi cephede harbediyorsun?

ETEM İZZET BENİCE

Mayo ile

(1 inci Sahifeden Devam)

mahkemeye verilen Nihat hâdiseyi yukarıdaki şekilde anlattıktan sonra:

— «Plâjda bu yıl mezun olmuş bir bayan doktor vardı. Tentürdiyot, pamuk ve lokman ruhundan başka bir şey bulunmadığını söyledi. Orada eczane de yoktu. Acil tedavi için gidip evimden ampul almak istedim. Telâşla dışarıya çıktım. Polislere hakaret etmedim, şahitlerim var» demiştir. Dava gayrimevkuf olarak şahit celbine kalmıştır.

Manhaym bombalandı

Londra, 31 (A.A.) — «B.B.C.» Cuma gecesi Manheim sanayi şehrine bir hava akını yapılmıştır. Doklar, tren münakale yolları, fabrikalar bombalanmıştır. Yangınlar çıkarılmıştır. Yeni ve yüksek kudretli bir bombanın atılması ile tekmil bir bina çökmüştür. Havz limanındaki Alman tesisatı da bombalanmıştır. 5 İngiliz bombardıman tayyaresi dönmemiştir.

Tayyarede tedavi

(1 inci Sahifeden Devam)

Hasta yavru dün akşam saat 17,30 da yine tayyare ile şehrimize dönmüştür. Babası B. Ali Sait Öner Yeşilköyde kendisile görüşen bir muharririmize seyahatin çocuğunda yaptığı tesirleri şöyle anlatmıştır:

«— Muammer bir hafta evvel boğmacaya yakalandı. Bütün tedavilerimize rağmen iyileşmediğinden «tayyareye bindirerek yüksekten uçurma» tedavisinin tatbikini düşündüm. Seyahatimiz çok iyi geçti. Yolda çocuğum dört defa nöbet geçirip öksürdü. Giderken pilot tayyareyi 45 dakika 2500 - 3000 metre irtifadan uçurdu. Ankarada kaldığımız saatlerde ise Muammere ancak bir kere öksürük nöbeti geldi. Hâdise Ankarada duyulmuş olduğundan büyük bir alâka ile karşılandı. Hatta hava istasyonuna kadar doktor da geldi. Muayene neticesinde çocuğu iyi buldu. Dönüşte Havayolları İdaresi bize hususî bir tayyare tahsis etmek lûtfunda bulundu. Pilot B. Lûtfi Ersunun idaresinde hareket eden tayayremiz bir saat dört bin metre yükseklikten uçtu. İstanbula yaklaştıkça irtifaımız tedricen azaltıldı. Dönüşte tayyarenin tekmil pencereleri de açılmıştı. Buna rağmen çocuğumhiç öksürmedi. Öyle ümit ediyorum ki iki güe kadar iyi netice alacağız!»

Üçüncü sene..

(2 inci sahifeden devam)

tin hava kuvvetlerine faik bir hava satvetine sahip olmak için çalışmağa koyuldular. Ancak müşkülât aşikârdı: Almanyanın ve İtalyanın hava kuvvetleri mecmuundan üstün bir kuvvete malik olmak uzun sürecek bir hazırlık istiyor, hem de bitaraf kalmış olan Rusyanın da kuvvetini hesap etmek lâzım geliyodu.

Onun için harpte İngilterenin uzun zaman tedafüî vaziyette kalması buna benzer sebepleri izah edilmek isteniyor.

Harbin üçüncü senesi başlarken ortada başka değişiklikler var. Rusya artık bitaraf değil, Almanya ile muharebe etmektedir. Avrupa harbinin ehemmiyeti Asyaya da geçmiş bulunuyor. Uzun zamanlardanberi sürüklenerek gelen meseleler birbirine karışmaktadır. Bu takdirde harbin daha süreceğini söylemek için büyük bir kehanet lâzım değil.

Bir Casusun Gizli Defteri

No. 100

Yazan: *Francis Machard* Çeviren: *İskender F. SERTELLİ*

Gazetelerin vak'a faili diye gösterdikleri takma bacaklı dilenci aceba kaçtı mı?

O zaman büyük bir fırsat kaybetmiş olacaktım. Hattâ benim fazla ihtiyatlı davranışım yüzünden bu vak'anın meydan gelmiş olmasına da ayrıca üzülüyordum. Pencereden onu görünce bir kurşun atmakla yalnız onun vücudünü ortadan kaldırmış ve bu korkunç faciaya meydan vermemiş olacaktım. Fakat, ben onu güreşte hasmının sırtını yere getirerek galip gelen bir pehlivan gibi yenmek istiyordum. Kurşun atmak suretile onu telef edemezdim. Benim fertlere karşı husumetim yoktu. Onu «Entellicens Servis»ten emir alsam dahi yapamazdım.. Ve yapmadım da.

Gece intişar eden fevkalâde gazete nüshalarında biribirini tutmıyan şu malûmat vardı:

— 1 —

«Bu sabahki Sen Pol kilisesi faciasının devamı olan Yahudi pansiyonu hâdisesinde de maalesef yüzlerce insan telef olduğu halde, Paris zabıtası bu cinayetleri, bu suikastleri tertip edenler hakkında ufak bir ipucu bile elde edememiştir.

Hâdiseyi hazırlıyan adamın «Takma bacaklı» bir dilenci kıyafetinde dolaştığına ve Sen Pol kilisesi kapısına bu kıyafetle geldiğine dair küçük bir ihbar ve bu ihbarı teyit eden dilencilerin ifadeleri varsa da, bu adamın hüviyeti hakkında esaslı malûmat elde etmek kabil olamamıştır.»

— 2 —

«Yahudi pansiyonunda patlıyan ve ayrıca sokağa atılan ve yüzlerce kişinin telef olmasına sebebiyet veren bombaların «Takma bacaklı dilenci» tarafından atıldığına dair elde bir emare yoktur. Bunun ancak hüviyeti meçhul bir telefon muhaveresinden ibaret kalması, bu telefonun da fail tarafından yapılmış olduğu kanaatini tevlit etmektedir.»

— 3 —

«Paris zabıtası istediği kadar hükümete teminat veredursun.. Bu işte bir ecnebi parmağı mevcut olduğuna şimdiden hüküm verebiliriz. İşin içinde ecnebi parmağı bulunan bu gibi hâdise failleri yakalanmasına imkân yoktur. Şimdiye kadar yapılan araştırmaların neticesi boşa çıkmıştır. Siz —Kim ne derse desin— geçen günkü amele kışkırtmalariyle bugünkü biribirini takip eden bu facialar arasında bir münasebet görüyoruz. Ve failler in komünist amele tarafından himaye gördüğüne inanmak istiyoruz.»

— 4 —

«...Öğleden sonra şahit olduğumuz ikinci bomba hâdisesinde, gazetemizi makineye verirken, enteresan bir konuşmaya şahit olduk. Felâketzedelerden iki Musevi şöyle konuşuyordu:

— Hergün kolunda bir paketle Levinin pansiyonundan bir adam çıkıp gelderdi.

— Evet. Yine ayni paketle döndüğünü ben de görürdüm.

— İşte.. (Takma bacaklı dilenci muhakkak ki o adamdı.

— Nerden anladın?.

— Çünkü ben onu bir kaç kere Sen Pol kilisesi kapısında dolaşırken de görmüştüm.

Bu muhavere çok mühimdir. Acaba, bu takma bacaklı dilenci bundan sonra da kilise kapılarında görülecek mi?.

Bu ciheti zabıtanın tahkik etmesi lâzımdır. Bu dilenciyi tanıyan diğer dilencilerin de ifadelerini almak, taharriyatı o bakımdan yapmak faydalı olur fikrindeyiz.»

★

Gazetelerin her biri başka bir şey yazıyor. Netice şu: Takma bacaklı dilenci, vak'anın faili olarak gösteriliyor. Fakat, fail meydanda yok.

Zabıtanın ısrarla:

«— Kaçmıştır.. Onu şiddetle arayoruz.»

Demesi bence pek gülünüçtür. Acaba gerçekten kaçtı mı?. Kaçmıya muvaffak oldu mu?.

Yoksa pansiyonda attığı son bomba ile kendini de ifna etti mi?.

İşte içinden çıkılmaz bir muamma!

Paris zabıtası da adliyesi de bu işin içinden kolay kolay çıkamıyacak.

Bu havadisleri bir gazinoda okuyorum. Karnım acıktı. Yemek yiyeceğim. Ondan sonra da elbette bir otele gider yatarım.

★

O GECE.. LOKANTADA YEMEK YERKEN..

Gazeteleri okuduktan ve failin ele geçmediği neticesini öğrendikten sonra bir lokantaya daldım.

Ortalık çoktan kararmış.. Saat dokuz buçuk.

Bizim, enkaz haline gelen pansiyon civarından bir hayli uzaktayım. Yemekten sonra hangi otele gidip yatacağımı henüz kararlaştıramadım. Yemek yiyorum.

Gece çıkan gazetelerden birinde gözüme şöyle bir haber ilişti:

«Japon casuslariyle alâkadar görüldüğü zanniyle muvakkaten tevkif edilen İspanyol kadını Madam Gastonyanın yarın sabah serbest bırakılacağı haber alınmıştır.»

Madam Gostonya..

Demek ki, İspanyol madamının hakiki adı budur.

(Arkası Var)

BULMACA

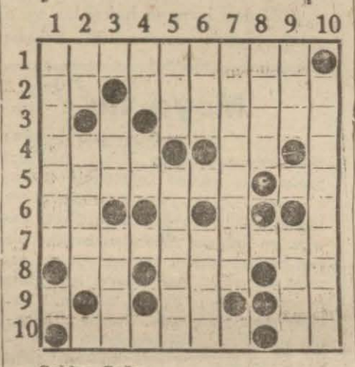

Soldan Sağa:

1 — Arap Hasan, 2 — Gece güneşi, tahkir, 3 — Melâmi, 4 — Yüz yıl, tok değil, 5 — Siyah kuş, nota, 6 — Beyaz 7 — Kuvvetli öpüs, 8 — Bir firavun, eğlence yeri, iki harf yanyana, 9 — Yemek, münteha, 10 — Bir mesire yeri, içtiğimiz.

Yukarıdan Aşağıya:

Yukarıdan Aşağıya:

1 — Siyah kaş, 2 — Mehtap, bıçaksız, 3 — Kavga, Bazu, 4 — Feryat, iki harf yan yana, 5 — Olmamış, bazı hayvanların terbiye vasitası, 6 — Gözü çarpık, 7 — Salaşpur, 8 — Vasıta, 9 — Rütubet, millet, 10 — Aktör.

Dünkü Bulmacamızın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	H	E	M	E	D	A	N	●	K	İ
3	A	N	E	M	İ	●	A	D	E	M
2	M	İ	Y	A	V	●	S	A	H	A
4	A	N	A	N	A	S	●	M	A	N
5	S	●	N	E	R	İ	M	A	N	●
6	E	V	E	T	●	G	E	C	E	●
7	T	A	●	●	S	A	L	A	T	A
8	●	K	●	S	E	R	İ	N	●	L
9	M	A	S	●	M	A	K	A	R	A
10	A	R	İ	Z	A	●	E	●	E	N

NEVROZİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

POLİS MEKTEBİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Cinsi	Miktarı Kilo. Gram	Tahmin Bed. Lr. Kr. Sn.	Tutarı Lr. Kr. Sn.	İlk T. Lr. Kr. Sn.	Eksiltmenin ne suretle yapılacağı	Eksiltmenin Tarihi ve saat
Birinci nevi ekmek	42000 Adet	13	5460	409 50	Kapalı Zarf	5/9/941 10
Beyaz Karaman Eti	10000 Kilo	55	5500	412 50	» »	5/9/941 11
Sade Yağ	3500 »	1 70	5950	446 25	» »	5/9/941 13
Bursa Pirinci	4000 »	54	2160)			
Horoz Fasulyesi	2000 »	26	520)			
Nohut Kara Biga	1500 »	23	345)			
Kuru Soğan	3500 »	6	210)			
Patates Adapazarı	3500 »	11	385)	304 50	Açık Eksiltme	5/9/941 14
Kuru Barbunya	1000 »	18 50	185)			
Kırmızı Mercimek	500 »	24	120)			
Yeşil Mercimek	500 »	27	135)			
Zeytin Yağı Ayvalık	1000 »	90	900)			
Zeytin Gemlik	1000 »	38	380)	147 56	» »	8/9/941 10
Beyaz Sabun Ayvalık	1250 »	55	687 50)			
Beyaz Peynir Edirne	1000 »	75	750)			
Kaşar Balkan	750 »	1 20	900)	156 01	» »	8/9/941 11
Yumurta	23000 Adet	1 87	430 10)			
Kesme Şeker	2500 »	49	1225)	178 12	» »	8/9/941 14
Toz Şeker	2500 »	46	1150)			
Un Manitova	1500 »	20 51	307 65)	23 07	» »	8/9/941 16

1 — Mektebimizin 1491 mali senesinin sonuna kadar yiyecek ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarı yazılı 20 kalem yiyeceğin eksiltme suretiyle satın alınmaları için açık ve kapalı eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme hizalarında yazılı günve saatte Beyoğlu İstiklâl caddesinde İstanbul Liseler Muhasebeciliği binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır.

3 — Taliplerin yukarıda gösterilen teminatı evveliyelerini sözü geçen muhasebeciliğe yatırmaları.

4 — Bunlara ait şartnameleri görmek istiyenlerin Yıldızdaki Polis mektebine müracaatları ilân olunur. «7297»

RADYO

31 Ağustos 1941

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Radyo Caz ve Tango Orkestrası (İ. Özgür ve Ateş Böcekleri).
18.40 Müzik: Fasıl Sazı.
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve Ajans Haberleri.
19.45 Konuşma (Türk Hava Kurumu adına).
19.55 Müzik: Solistler (Pl.)
20.15 Konuşma (Meslekler Konuşuyor).
20.30 Müzik: Karışık Şarkılar.
21.00 Ziraat Takvimi ve Toprak Mahsuleri Borsası.
21.10 Müzik: Saz Eserleri, Türküler ve Oyun Havaları.
21.35 İstanbul At Yarışlarının Neticeleri.
21.45 Müzik: Dans Müziği (Pl.)
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri, Esham — Tahvilât, Kambiyo — Nukut Borsası Fiatleri.
22.45 Ajans Spor Servisi.
22.55/23.00 Yarınki Program ve Kapanış.

RİDA DİŞ SUYU

Sun'i diş takımları Rida diş suyu mahlûlünde bırakılmakla mikroplarını öldürür ve hem de bunlara güzel bir koku verir.

Göz Yaşları

Etem İzzet Benicenin bu romanı İnkılâp Kitapevi tarafından yeniden basılmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Manifatura Tüccarları Birliğinden:

Birliğimizin 26 Ağustos 1941 de yapılması mukarrer olan fevkalâde hey'eti umumiye içtiması nisabı ekseriyet hasıl olmadığından tâlik edilmiştir. Nizamnamemizin ahkâmına tevfikan Birliğimiz hey'eti umumiyesi fevkalâde olarak yine Aşir Efendi Caddesinde Kısmet Hanında 21 No. da 3 Eylûl 941 Çarşamba günü saat 15 de içtimaa davet olunur.

RUZNAME:

1 — Birliğimize dahil olmak istiyen kumaşçı tüccarların kabulü.

2 — İdare Hey'etinde vâki olan münhallere nizamname mucibince tayin olunan âzanın intihaplarının tasdiki.

3 — Birlik Statüsünün bazı maddelerinin tâdili hakkında müzakere ve karar ittihazı.

İstanbul Nafia Müdürlüğünden:

9.9.941 Salı günü saat 15 de İstanbulda Nafia Müdürlüğü eksiltme Komisyonu odasında (2877.34) lira keşif bedelli Çatalca Orta Okul binası tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, Eksiltme, Bayındırlık İşleri genel hususi ve fenni şartnameleri, proje keşif hulâsasiyle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir

Muvakkat teminat (216) liradır.

İsteklilerin en az bir taahhütte (1500) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç «3» gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikaları ile gelmeleri. (7299)

Küçük Tasarruf Hesapları 1941 İkramiye Plânı

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İKRAMİYELERİ

1 adet	2000 liralık	— 2000. — lira		8 adet	250 liralık	— 2000. — lira
3 »	1000 »	— 3000. — »		35 »	100 »	— 3500. — »
2 »	750 »	— 1500. — »		80 »	50 »	— 4000. — »
4 »	500 »	— 2000. — »		300 »	20 »	— 6000. — »

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticari her nevi banka muameleleri

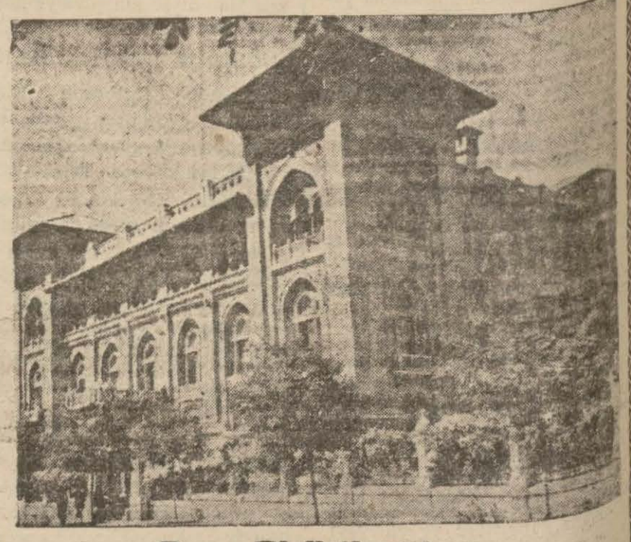

Para Biriktirenlere

28.800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a iile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»
4	»	250	»	1.000	»
40	»	100	»	4.000	»
100	»	50	»	5.000	»
120	»	40	»	4.800	»
160	»	20	»	3.200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Hayattan hakikî bir roman

(4 üncü sayfadan devam)

Onu heyecanla dinliyordum. Parlak vaitlerinden, iltifatlarından başım dönüyordu. Şimdiden mükellef bir apartıman, en pahalı tuvalet eşyası, türlü elbiseler, mantolar tahayyül ediyordum. Bir aralık helâya gitmek için dışarıya çıktım. Dönerken kulağıma bir konuşma çalındı. O garsona bir şeyler söyliyerek gülüyor ve ismimden de bahsediyordu. Büyük bir merakla, kimseye belli etmeden, ayaklarımın ucuna basa basa ağaçların arasından arkalarına gittim. Konuşmalarını dinledim.

İşte bu dinleyiş de benim ve temiz yuvamın kurtuluşuna, servet ve güzellik önünde sendelediğim uçuruma düşmememe sebep oldu: Daha bir dakika evvel bana büyük aşkından bahseden ve kocamdan ayrılmağı teklif eden yalancı hain, garsona:

— «Todori.. nasıl beğendin mi pilici?. Dünküne benziyor mu?» diyordu.

İhtiyar garson pek anlıyamadığım bir şey söyledi. Buna öbürü yılışık bir kahkaha atarak cevap verdi:

— Kocası mı?... Bana ne kocasından!.. Karısını tutsaydı da kokot yapmasaydı!...

Bu son iki cümle beynimde bir şimşek gibi çaktı ve gönlümde sanki bütün bir cihan yıkıldı. Gözlerimin önünde her şeyden habersiz, zavallı kocamın masum gözleri canlandı. Onu tokatlamamak için kendimi zor tuttum. Bir hırsız, bir mücrim gibi titreye titreye geri döndüm. Gazinonun yan merdivenlerinden kendimi sokağa oradan da ikinci mevki bir tramvaya dar attım.

Tramvayda: — «Paran da, otomobilin de, aldatan güzelliğin de senin olsun sefil mahlûk!..»

Diye hıçkıra hıçkıra ağlıyor ve «— Allahım sen tecrübesiz genç kadınları, başıboş gönüllerle dolaşan görgüsüz genç kızları koru. Basit, temiz evlerimizin lekesiz âlemi, fakir fakat merd, fedakâr kocalarımızın varlığı bize en kıymetli bir saadetmiş... Bunların kıymetini bilmiyenlere ne yazıklar» Diye inliyordum!...

Halûk Cemal

Hediye Kazananlar

Mükâfatlı bilmecemizde kur'a neticesinde hediye kazanan okuyucularımızın isimlerini neşre devam ediyoruz. Fotoğraflar Cuma günü neşrolunacaktır.

Birer Şık Kalem Sapı Kazananlar: (Devamı) — Nuruosmaniye caddesinde Bozacı Sinanın kalfası Hüsnü Mutlu, Lâlelide Harikzedegân apartımanlarında 4 üncü daire 2 numarada B. İlhan Öztürk, Aksarayda Horhor caddesinde 10 numaralı merhum Suphi Paşanın konağında B. Oktay Eriş, Üsküdarda Sultan Tepesinde Yeşilbaş Bayırı 15 numarada B. Lütfi Uysal, İstanbul 4 üncü ilkmektep 5 inci sınıf talebelerinden 266 numaralı B. Necdet Öztakar.

Birer Roman Kazananlar: (37 — 56 ıncıya kadar) — Feneryolunda Gâzi Muhtar Paşa çıkmazında 4 numaralı hanede Pangaltı Lisesi talebelerinden B. Serop Kalpakçıyan, Topkapı yokuşunda Şeyhislâm sokak 15 numarada B. Metin kopansu, Hadımköyünde askeri posa 830 Binbaşı B. Avni Korol mahtumu B. Cevdet Korol, Sultanammette Işık sokağında 6/4 numaralı apartımanın 5 inci katında B. Turhan Aytol, Haydarpaşada İbrahimağa mahallesinde Saraçlar çeşmesi sokak 35 numarada B. Fahrettin Gökdelen, Kanlıcada Yenimahallede 22 numaralı evde B. İlhan, Kızıltoprakta Kayısdağı caddesinde 7 numaralı hanede B. Hikmet Arseven, Üsküdarda Sultan Tepesinde Büyük yokuşta 5 numaralı evde Bayan Güzin Aluni, Bostancıda Topçuoğlu sokağında 24 numaralı hanede Bayan Ferdiye Karakaş, Kasımpaşada İbrahimağa yokuşu 57 numarada B. Rüştü, Kadıköyünde Acıbadem İkbaliye mahallesi 4 numarada [illegible] Günçer, Büyükderede Piyasa caddesi 17 numarada Bayan Mihriye Turgay, Ayvansaray caddesi 37 numarada B. Mehmet Balcı, Cibali Kız Ortaokulu 1 inci sınıf talebelerinden 215 numaralı Şükran, Büyükadada Cami mahallesi Öreke sokağında 4/2 numarada [illegible] hanede Bay Firuzan Aytaç, Bayan [illegible] da Işık, Tophanede Sarraflar sokağı [illegible] numarada Bayan Sevkiye Sözüer, Fındıklı caddesinde 128 numarada B. Remzi Tortop, Büyükdere Derebeyi Ümit sokağı 15 numarada Bayan [illegible] azzez, Beşiktaşta Maçka Meydanı 29 numarada Bayan Güzin, Kadıköyünde Fevziye mahallesi İkbal sokağında B. Sadiye Gürelli.

Birer Sulu Boya Takımı Kazananlar: Büyükadada Cami mahallesi Öreke sokağı 2 numarada Bayan Sabiha Deniz.

(Devamı var)

TAKVİM

Rumi 1357 AĞUSTOS 18	Hızır 118	Hicri 1360 SABAN 8

Yıl 941 Ay 8 — AĞUSTOS 31 PAZAR

Vakit	Vasati S.	D.	Kıbrıs S.	D.
Güneş	6	26	10	41
Öğle	13	14	5	30
İkindi	16	56	9	11
Akşam	19	44	12	00
Yatsı	21	22	1	36
İmsâk	4	39	8	54

ONUN Hayatını Anlatıyorum!..

Yaşanmış Aşk ve Macera Hatıraları

Yazan: HALÛK CEMAL No. 70

Çılgın, zalim bir kahkaha attı:

«— Ay güleyim bari!..»

Bu istihza izzeti nefsimi en hassas yerinden vurdu. Bir anda üzerine atılmak, aşkımla alay eden küstah kadının yüzünü gözünü didiklemek hırsile yandım. Koridorda açılan bir kapının gıcırtısı ve arkasından onun, Hikmet Beyin sesi duyuldu:

«— Madam!.. Yahu Madam Mari neredesin?..»

Köşeden fırladım. Heyecan, sevinç ve teessür içinde kapıya koşarak haykırdım:

— Hikmet Bey.. Hikmet Bey.. gelsenize buraya...

Öbürü şaşırmış kalmıştı. Ancak, kapıyı açarken arkamdan cevap verebildi:

«— Buradayım!..»

O hemen geldi. İçeri girince madama ehemmiyet vermiyerek kucağına atıldım:

— Neredeydin canım?.. Niye bırakıp beni gittin böyle?...

Hayretle bizi süze süze güldü:

«— Mutfakta kilitlendim kaldım!..» ve hafifçe yanağımı okşayıp bırakarak güle güle madama döndü:

«— Yahu kim yaptı bu işi bana?... Üstüme kilitlemişler!. Pencereden çıkıncıya kadar başıma hal geldi. Bereket ki odunlukta bir merdiven buldum. camı zor açabildim. Banyo odasına girdim!»

Kadın çıngıraklı kahkahalarından birini daha koyuverip arkasından bir çığlık attı

«— A?...»

Sonra düşünüyormuş gibi durdu. Yine kahkahalar arasında:

— Anladım, dedi. Despina kimse yok zannedip kilitlemiş olacak!... Demin iki numaradakilerle beraber gitti. Ben sofrayı hazırlamağa buraya gelmiştim. Görmediği için kedi girmesin diye kapamıştır!»

Hakikaten dışarıda sesler işitmiştim. Gidenler olmuştu. Lâkin bir erkeği yanlışlıkla mutfakta bırakıp üstüne kilit vurmalarına inanmıyordum. Hikmet Bey:

«— Allah Allah!.. Ne tuhaf şey!..» diye söylenirken madama baktım. Nazırlarımız karşılaşınca zihnimde şimşek gibi bir ihtimal çaktı. O da yan gözle beni süzüyordu. Rica, tehdit karışık olan bakışlarile sanki «birşye söyleme» demek istiyordu. Biraz evvel vahşi vahşi parlıyan gözlerdeki bu mazlûm hal gururumu okşadı. Fazla düşünmedim.. Sert sert, esirini terbiye eden bir hususetle ona emrettim: (Sonu var)